

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

44. ČÍSLO / XIV. ROČNÍK

9 Kč (12Sk)

5. LISTOPADU 2006

Z obsahu:

Tajemství plánu spásy
Katecheze Benedikta XVI.
při generální audienci
18. října 2006
- strana 2 -

Všech svatých
Josef Grabmeier
- strana 4 -

S Marií a pro Církev
Biskup Pavol Maria
Hnilica (dokončení)
- strana 6 -

Ad memoriam
Mons. Pavol M. Hnilica
P. Filip M. Ant. Stajner
- strana 7 -

**Evropští biskupové
v Rusku**
Mons. Jan Graubner
- strana 9 -

Co čeká na lidstvo? (2)
Willi Studer
- strana 10 -

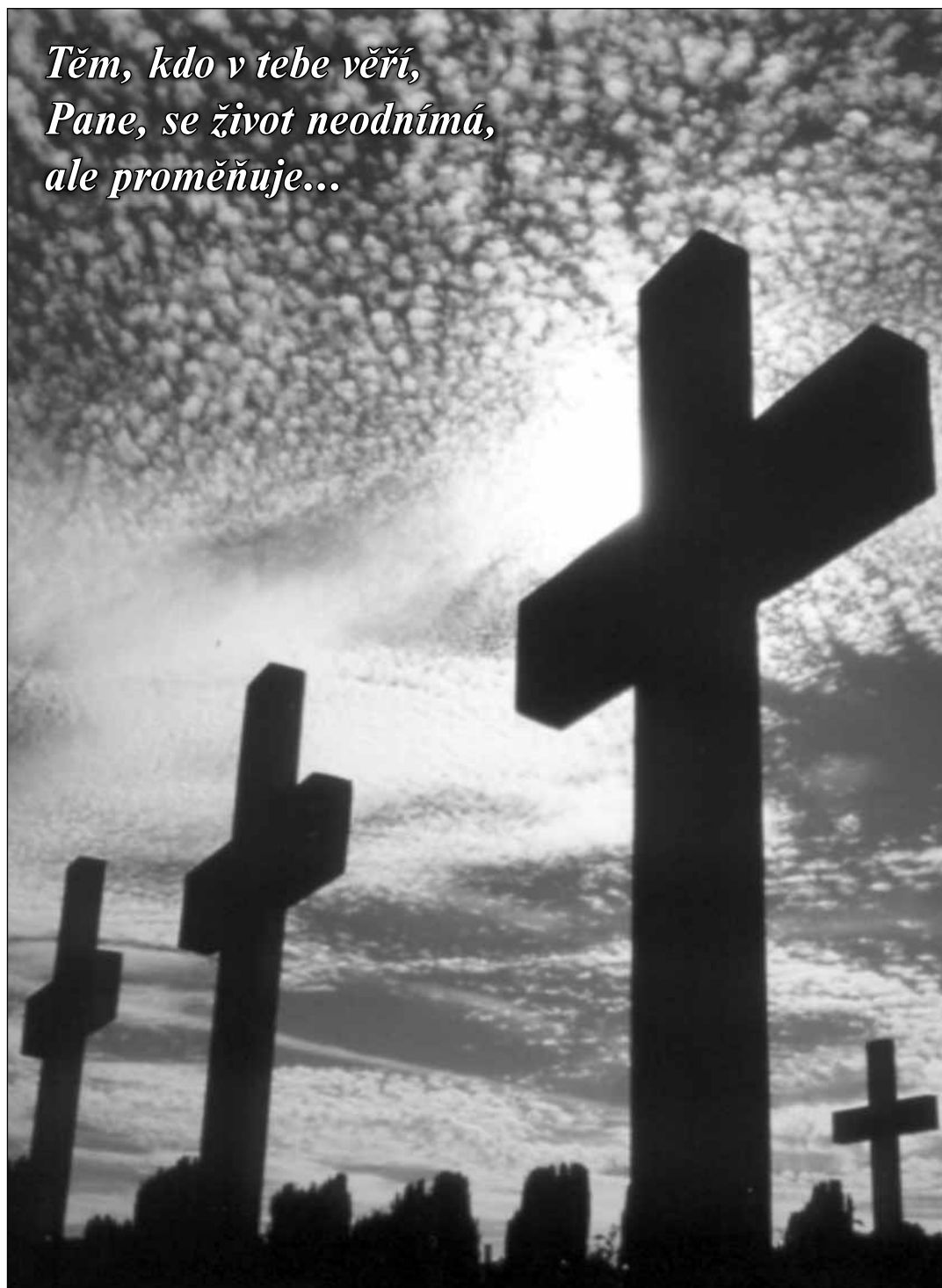
**Svatyně v Manopellu
povýšena na baziliku**
- strana 11 -

Vězení - místo apoštolátu
- strana 11 -

„Kapitulujeme!“
Henryk M. Broder
- strana 12 -

**Výzvy fatimského
poselství (79)**
Četba na pokračování
- strana 14 -

*Těm, kdo v tebe věří,
Pane, se život neodnímá,
ale proměňuje...*

Na závěr naší procházky galerií s portréty apoštolů, které povolal přímo Ježíš během svého pozemského života, nemůžeme vynechat zmínku o tom, který je v seznamu Dvanácti jmenován vždy na posledním místě: Jidáš Iškariotského. K němu chceme připojit tu osobu, která byla zvolena místo něho, tj. Matěje.

Jidáš Iškariotský

Již prosté jméno Jidáš vyvolává mezi křesťany instinktivní reakci nelibosti a odsouzení. Význam přídomku Iškariotský je kontroverzní: nejběžnější vysvětlení ho tlumočí jako „člověk z Kerijótu“, což znamená vztah k místu původu: to se nachází v blízkosti Hebronu a dvakrát je o něm zmínka v Písmu svatém (srov. Joz 15,25; Am 2,2). Jiní ho vysvětlují jako obměnu výrazu „sicario“, jako by připomínal bojovníka ozbrojeného dýkou, latinsky sica. Konečně je zde vysvětlení, které vidí v přídomku prostou transkripci řecko-aramejského kořene, který znamená: ten, který se chystá ho vydat. Toto označení se dvakrát objevuje ve čtvrtém evangelii, totiž po Petrově vyznání víry (srov. Jan 6,71), a pak během pomazání v Betánii (srov. Jan 12,4). Jiné úryvky ukazují, že zrada už probíhala, když říká *ten, který ho zrazoval* (srov. Mt 26,25). Je tomu tak v průběhu Poslední večeře po oznámení zrady (srov. Mt 26,25) a pak v okamžiku Ježíšova zatčení (srov. Mt 26,46.48; Jan 18,2.5). Naopak seznamy Dvanácti připomínají skutek zrady jako už hotový: *Jidáš Iškariotský, který ho zradil*, tak to říká Marek (3,19); Matouš (10,4) a Lukáš (6,16) mají shodné formulace. Zrada jako taková se uskutečnila ve dvou momentech: především v jejím plánování, když se na ní Jidáš dohodl s Ježíšovými nepřáteli za třicet stříbrných (Mt 26,14–16), a pak v jejím vykonání skrze polibek, který dal Mistrovi v Getsemanech (srov. Mt 26,46–50). V každém případě tr-

vají evangelisté na tom, že Jidáš měl kvality apoštola, kterými se v každém ohledu vyznačoval: je opakovaně nazýván *jeden ze Dvanácti* (Mt 26,14.17; Mk 14,10.20; Jan 6,71) nebo z *počtu Dvanácti* (Lk 22,3). Dokonce Ježíš po dvakrát, když se obrací k apoštolům a mluví právě o něm, označuje ho jako „jeden z vás“ (Mt 26,21; Mk 14,18; Jan 6,70; 13,21). A Petr řekne o Jidášovi, že *se počítal k nám a měl účast na této naší službě* (Sk 1,17).

Proč byl vybrán?

Jedná se tedy o postavu, která patřila do skupiny těch, které si Ježíš vybral jako vyslovené společníky a spolupracovníky. To v nás vyvolává dvě otázky, které se pokoušejí dát vysvětlení skutkům, ke kterým došlo. První otázka je, jak si mohl Ježíš vybrat tohoto člověka a dát mu svou důvěru, a to tím spíše, že Jidáš se stal ekonomem družiny (srov. Jan 12,6b; 13,29a), a ve skutečnosti je kvalifikován

jako zloděj (Jan 12,6a). Tajemství této volby je o to větší, že Ježíš o něm vynáší velmi přísný soud: *Běda tomu, skrze něhož Syn člověka bude zrazen!* (Mt 26,24). Ještě více se prohlubuje tajemství kolem jeho věčného osudu, když víme, že Jidáš se kál a odnesl zpět třicet stříbrných nejvyšším kněžím a starším a řekl: *Zhřešil jsem, protože jsem zradil nevinnou krev* (Mt 27,3–4). I když se potom vzdálil a odešel se oběsit (srov. Mt 27,5), nám nepřislouží posuzovat toto gesto a musíme ho jen přenechat Bohu, který je nekonečně milosrdný a spravedlivý.

Proč zradil?

Druhá otázka se týká motivu Jidášova jednání: proč Ježíše zradil? Otázka je předmětem různých hypotéz: někteří se odvolávají na faktor jeho chtivosti peněz; jiní zastávají vysvětlení řádu mesiánského: Jidáš byl rozčarován z pohledu na Ježíše, který nezapadal do jeho progra-

mu politicko-vojenského osvobození vlastní země. Ve skutečnosti evangelia trvají na jiném aspektu. Jan říká výslovně, že *dábel již vstoupil do srdce Jidáše Iškariotského, syna Šimonova, aby ho zradil* (Jan 13,2); obdobně píše Lukáš: *Satan vstoupil do Jidáše zvaného Iškariotský, který byl z počtu Dvanácti* (Lk 22,3). Tímto způsobem odpadají historické motivace a událost je možno vysvětlit na základě osobní odpovědnosti Jidášovy, který uboze podlehl pokušení Zlého. Jidášova zrada zůstává v každém případě tajemstvím. Ježíš s ním jednal jako s přítelem (srov. Mt 26,50), nicméně ve svých pozváních, aby ho následoval na cestě blahoslavenství, neznásilňoval jeho vůli, ani ho nezaštil před pokušeními Satana, ale respektoval lidskou svobodu.

Osudné zoufalství

Po pravdě řečeno, možností, jak může dojít k zvrácení lidského srdce, je ve skutečnosti mnoho. Jediný způsob, jak se jim vyhnout, spočívá v tom, že si nevytváříme vidění věci jen individualisticky, autonomně, nýbrž naopak, stále znovu se spojujeme s Ježíšem a osvojujeme si jeho hledisko. Musíme usilovat den po dni, abychom byli v plném společenství s ním. Vzpomeňme si, že i Petr mu chtěl oponovat v tom, co ho čeká v Jeruzalémě, ale přijal za to velmi ostrou výtku: *Nemáš na mysli věci božské, ale lidské!* (Mk 8,32–33) Petr se po svém pádu kál a dostalo se mu odpuštění a milosti. Také Jidáš litoval, ale jeho lítost se zvrhla v zoufalství a to se stalo jeho vlastní zkárou. Je to pro nás výzvou, abychom si byli vždy vědomi toho, co říká svatý Benedikt na konci základní páté kapitoly své „Řehole“: „Nikdy neztrácejte důvěru v Boží milosrdenství.“ Bůh je opravdu „větší než naše srdce“, jak říká svatý Jan (1 Jan 3,20). Budme si vědomi dvou věcí. První: Ježíš respektuje naši svobodu. Druhá: Ježíš čeká

Pokračování na str. 9

Tajemství plánu spásy

EDITORIAL

Slyšíme-li slovo „přikázání“, máme takřka instinktivní pocit, že se jedná o něco, co nějakým způsobem omezuje či zkracuje. Neradi slyšíme, že něco musíme nebo nesmíme. „První a největší“ a podle Pánova označení také „nové“ přikázání vlastně obsahuje paradox: Láska je svou podstatou projev svrchované svobody, a proto ji nelze naříditi. Přikázání lásky nepatří mezi zákazy nebo nařízení, je to spíše vzácný klíč k pochopení smyslu a cíle celého našeho života. Toto „přikázání“ promítá do naší existence nejvyšší, nejvznešenější a nejsvětější skutečnost, že **Bůh je Láska** a ve všem jedná a koná jen z lásky a pro lásku. Láska je nejvyšší,

absolutní forma bytí, nejdokonalější forma života.

Jestliže si Bůh přeje, abychom milovali jeho, sebe i bližního, nechce po nás, abychom měli srdce rozdělené. Milovat Boha nade všechno znamená již současně milovat všechno to, co miluje Bůh, milovat Boha ve všem tak, že milujeme jeho moudrost, jeho krásu, jeho dobrotu a jeho svatost, které nám názorně zjevuje ve svém stvoření, ve vesmíru, v nás samých i v našich bližních. Naše láska je tedy hodná toho jména jen tehdy, jestliže ve všem, co milujeme, milujeme Boha a jestliže všechno stvořené milujeme v té míře, v jaké je miluje sám Stvořitel.

Pokračování na str. 5

Dar lásky

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Většího přikázání nad tato není!

Ježíšovi protivníci si nedají pokoj a hledají způsob, jak by proroka z Nazareta mohli zkompromitovat. Ačkoliv na své provokační otázky vždy dostali odpověď hodnou božského Mistra, jejich zaslepenost jim nedovoluje, aby uznali jeho autoritu a přijali pravdu, kterou přináší. Sotva umlčel saduceje, kteří provokovali svou nevírou ve zmrtvýchvstání, už je tu jeden zákoník s dalším dotazem. Někdy se však lidé ptají spíše proto, aby se sami předváděli. Jeho otázka však není tak záluďná.

Ať už je záměr tazatele jakýkoliv, Ježíš odpovídá a adresu je svou odpověď i tobě, protože tato otázka se týká samé podstaty jeho radostné zvěsti. *Které přikázání je největší?* Dobře si zapamatuj dvě největší přikázání se společným jmenovatelem, kterým je *lásky*. Spočívá na nich celý Zákon i proroci⁽¹⁾. Tvé tělo potřebuje mnoho přírodních zákonů. Tvá duše má jen jeden, a tím je láska. Láska je jediným smyslem tvé existence i všech tvých vztahů. Láska je ústavní zákon tvého bytí.

Miluješ-li *celým srdcem*, znamená to, že Bůh je tvou jedinou ústřední radostí, na které spočívá každá jiná radost. Nepotřebuješ vyhledávat jiná potěšení než ta, která jsou od něho a vedou opět k němu, Původci a Prameni každé skutečné radosti.

Miluješ-li *z celé mysli*, znamená to, že Bůh je tím prvním a posledním, ke kterému se upíná tvá mysl. Kdykoliv se tvé myšlenky musí obrátit k něčemu jinému, tvá mysl jej bere vždy s sebou a vrací se ke svému Středu hned, jakmile je to možné.

Miluješ-li ho *ze vsí síly*, znamená to, že tvoje láska k Bohu je jedinou hybnou silou tvého jednání a tvého snažení. Nezaslouží si tvého úsilí nic, co není s ním, v něm a pro něho.

Zdá se ti, že je to příliš mnoho? Ale můžeš mluvit o lásce, máš-li pro něho jen zbylé droby času, myšlenek a citů? Svou jedinou Lásku přece nemůžeš stavět do řady, aby si počkala, co na ni zbude. Neděláš tím milost Bohu, ale otevíráš se pro jeho dary. Tím, že miluješ Boha celým srdcem, prožíváš hloubku jeho lásky, která je silnější než smrt.⁽²⁾ Tím, že ho miluješ celou myslí, otevírají se

před tvým poznáním nejjasnější obzory jeho moudrosti. Tím, že jej miluješ ze vsí síly, které jsi schopen, roste působením jeho milosti i síla tvé vůle. Boží láska tě žádá celého, aby tě celého zcela proměnila. Nebudeš už žít ty, ale bude v tobě žít Kristus.⁽³⁾

Uvědom si, že i On tě miluje celým svým srdcem, celou svou myslí a ze vsí své síly. O jeho lásku se s nikým nemusíš dělit. Je to ta jediná dokonalá láska, protože si nežadá nic pro sebe. Jestliže chce, abys ho miloval, pak jen proto, aby tě mohl zahrnovat svou láskou, protože do srdce, které se neotevírá tím, že miluje, nemůže vstoupit nekonečný dar Božího milování. Boží láska dává vždy první, a to bezvýhradně. Rozhodla se od věčnosti učinit tě cílem své lásky s vědomím, že bude muset vydat vlastního Syna, aby tě uschovil k lásce. Bůh tě vtahuje do svého vztahu, ačkoliv mezi ním a tebou je nekonečná nerovnost. Ten, který je vším, miluje jako první toho, který je sám o sobě ničím. Co může dát ten, který nemá nic, tomu, který je všechno? Je vůbec možné chápat lásku k takové Lásce jako příkaz?

Aby ti Bůh přiblížil sám sebe a aby jeho láska naplnila zemi, zaměřuje tvou pozornost k tvým bližním. Máš je milovat podle jeho vzoru: jako sám sebe. Co to znamená milovat sám sebe? Jsi-li sám předmětem tak velké Boží lásky, nemůžeš nemilovat v sobě to, co tak miluje Bůh. Čím více však miluješ sebe jen proto, že tě miluje Bůh, tím více si uvědomuješ, že stejně jako tebe miluje i všechny tvé bratry a sestry a že máš stejný důvod milovat jak sebe, tak i druhé.

Zdá se ti, že je mnoho těch, kterým nemůžeš otevřít svou náruč, protože si to nezaslouhují? A čím sis zasloužil ty, že si tě Bůh zamiloval od věčnosti? Bůh se tě neptá, zda si jich vážíš, zda jsou ti milí nebo protivní, zda se ti jeví krásní nebo odporní, ale miluje je stejně bezvýhradně jako tebe. Začni se na ně dívat očima Otce, který každého uhnětl z lásky, protože v něm vidí svůj obraz, a ten je přece hoden jak jeho, tak i tvého milování. Hledej ho ve svých bratrích, dokud v tobě nevzplane touha obejmout každého, koho potkáš, a říct mu: „Bratře milý, těšme se spolu z největšího daru: Bůh nás miluje, tebe i mne!“

Zůstanou-li tato slova v tvém srdci, *nebudeš daleko od Božího království*.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Mt 22,40; ⁽²⁾ srov. Pis 8,6; ⁽³⁾ srov. Gal 2,20

Liturgická čtení

1. čtení Dt 6,2-6

Mojžíš řekl lidu: „Boj se Hospodina, svého Boha, a zachovávej všechny jeho zákony a příkazy, které já ti přikazuji – ty, tvůj syn a syn tvého syna – po všechny dny svého života, abys byl dlouho živ.

Slyš, Izraeli, svědomitě je zachovávej, aby se ti dobře vedlo, abyste se velmi rozmnožili, jak to slíbil Hospodin, Bůh tvých otců, že ti dá zemi oplývající mlékem a medem.

Slyš, Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin je jediný. Miluj Hospodina, svého Boha, celým srdcem, celou duší a celou svou silou! Ať tato slova, která ti dnes přikazuji, zůstanou v tvém srdci!“

2. čtení Žid 7,23-28

Bratři! V době starozákonní mnozí se stávali kněžími, protože umírali, a nemohli tedy jimi být stále; Ježíš však je navěky, a proto jeho kněžství nepřechází na nikoho jiného. Proto také je schopen přinést úplnou spásu těm, kdo skrze něho přicházejí k Bohu, neboť je stále živ, aby se za ně přimlouval.

Ano, právě takového velekněze jsme potřebovali: aby byl svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků, vyvýšený nad nebesa, který nemá zapotřebí, jako jiní velekněží, stále a stále podávat oběti nejprve za hříchy vlastní a teprve potom za hříchy lidu. Ježíš to učinil jednou provždy, když sám sebe přinesl v oběť.

Zákon totiž ustanovuje za velekněze lidi, kteří jsou podrobni slabosti; ale ona přísaha – pozdější než Zákon – ustanovuje Syna, který dosáhl dokonalosti jednou provždy.

Evangelium Mk 12,28b-34

Jeden z učitelů Zákona přistoupil k Ježíšovi a zeptal se ho: „Které přikázání je první ze všech?“

Ježíš odpověděl: „První je toto: ‚Slyš, Izraeli! Hospodin, náš Bůh, je jediný Pán. Proto miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a celou svou silou.‘ Druhé je toto: ‚Miluj svého bližního jako sám sebe.‘ Žádné jiné přikázání není větší než tato.“

Učitel Zákona mu na to řekl: „Správně, Mistře, podle pravdy jsi řekl, že on je jediný a není jiného kromě něho a milovat ho celým srdcem, celým rozumem a celou silou a milovat bližního jako sám sebe je víc než všechny oběti a dary.“

Když Ježíš viděl, že učitel Zákona odpovídal rozumně, řekl mu: „Nejsi daleko od Božího království.“ A nikdo se už neodvážil dát mu nějakou otázku.

Vdogmatické konstituci *Lumen gentium* čteme v 5. kapitole větu: „Všichni křesťané jakéhokoliv stavu a zařazení jsou povoláni k plnému křesťanskému životu a dokonalé lásce“ (LG 40). Prostě řečeno, jsme povoláni, abychom se stali svatými. Dotyčný odstavec má nápis: „Všeobecné povolání ke svatosti.“ Tato výzva ke svatosti v nás může vyvolat otázku: Je to míněno opravdu vážně? Já, člověk, tak jak se znám, se mám opravdu stát svatým? Jak se to má stát? Já prožívám stále více svou ubohost, své slabosti. Své zaostávání za tím, co Pán říká: Buďte dokonalí, jako můj nebeský Otec je dokonalý (Mt 5,48). Ta hora je pro mě příliš vysoká. Jak mám na ni vystoupit? Jak mě to nemá unavit? Odpověď přináší pátá kapitola zmíněné konstituce:

1. Je to Duch, který dělá z hříšníků světce

Albert Camus ve svém románu „Mor“ klade otázku: „Může se člověk stát svatým bez Boha?“ Nazývá tuto otázku „jediným skutečným problémem, který dnes znám..., to, co mě zajímá, je člověk“. My však denně prožíváme, jak experiment být svatým bez Boha ztroskotává. A na čem ztroskotává? Ztroskotává na tom, že člověk bez Boha, bez Ježíše Krista a jeho Ducha nemůže doopravdy milovat. Abychom mohli milovat, tak jak nás Kristus miloval a jak to od nás vyžaduje, potřebujeme jeho Ducha.

„Ty děláš z hříšníků světce,“ modlí se kardinál Newman k Duchu Svatému. „Ty jsi obrátil mé srdce k sobě. Bez tebe nemohu dělat nic, a ty jsi tam, kde je Církev se svými svátostmi“ (J. H. Newman, Úvahy a modlitby). Totéž vyjadřuje i Jan Pavel II. slovy: „Člověk je cesta Církve.“ Někteří tuto větu špatně pochopili. Svatý otec tím chtěl vyjádřit, že s každým člověkem a v každém člověku začíná to, k čemu je zde Církev: spojit člověka s Kristem, Vykupite-

Všech svatých

lem. Protože On, Kristus, který za nás za všechny zemřel a vstal z mrtvých, dává člověku ustavičně světlo a sílu skrze svého Ducha, aby mohl odpovídat svému nejvyššímu povolání.

Proto je člověk cesta každodenního života a prožitků, úkolů a námahy Církve. Proto je Církev současně Církví hříšníků i svatých, společenstvím těch, kteří se z hříšníků stávají světci, a to skrze Ducha, který v nich působí. Neustává přinášet plody Ducha do srdcí těch, kteří byli pokřtěni a biřmováni, na které byl vylit, jak to popisuje apoštol Pavel v listu Galaťanům: ... *láska, radost, pokoj, shovívavost, vlídnost, dobrota, věrnost, tichost, zdrženlivost...* (Gal 5,22). Pavel nás srdečně a bratrsky vybízí: *Žijte duchovně, a nepropadnete žádostem těla..., podle Ducha jednejte* (Gal 5,16; 5,25). Církev nám staví před oči velké množství lidí, které uctívá jako veliké světce. Na nich i svět zakusil právě plody Ducha.

Oni chtějí být našimi vzory a pomocníky na naší cestě ke svatosti. Jsou to lidé všech řečí, všech národů, jsou to muži i ženy, i děti a mládí, laici, duchovní, řeholníci. Chtějí nám dodávat odvalu, abychom šli k Bohu cestou, která je pro každého.

2. Naše společenství se svatými

Je nějaké tajemství svatých, které platí i pro nás průměrné lidi s každodenním stresem a prací? Udělali svatí nějaké zkušenosti, které je možné přenést i do našeho života? Je něco společného mezi velkými světci a ubohými hříšníky, kteří se lopotí na prašných cestách každodennosti blíž směrem k Bohu? Ano, jsou zde zkušenosti svatých, které platí i pro nás.

První: Bůh s tebou začíná každý den znovu. Jeho milost je k dispozici pro každého z nás každý den. Jeho láska se nikdy nevyčerpává, neboť *ten, který*

vás povolal, je věrný (1 Sol 5,24). Otec je každý den „naš Otec“, i tehdy, když selháváme. „Otec marnotratného syna je ve svém otcovství věrný, je věrný své lásce, kterou odedávna obdařil svého syna“ (Jan Pavel II., *Dives in misericordia*).

Druhá zkušenost svatých: Každý den můžeš s Bohem začínat znovu! Křesťan, který chce přijít k Bohu, musí ho začínat hledat každý den. Svatý Augustin se modlí: „Pane, můj Bože, má jediná naděje, vyslyš mě, že už tě nehledám z únavy, nýbrž stále hledám tvou tvář s vroucností. Dej sílu k hledání Ty, který se necháváš najít a dáváš naději, že Tě budeme stále více nacházet.“ Hledači Boha jsou nám vzory a pomocníky právě v tom, že vždy s novou důvěrou otevírali svá srdce Bohu. Nazývali to dobrým úmyslem, pozvedáním srdce k Bohu. Věřili lásce spolu s Marií, královnou všech svatých a pokornou služebnicí, která věřila lásce *milosrdné od pokolení do pokolení* (Magnificat).

Stát se svatým – to není v prvé řadě náš výkon, ale dar trojjediného Boha. Jeho láska má ještě druhé jméno: nazývá se „milosrdenství“. Tato jeho láska je „silnější než smrt a hřích“ (*Dives in mis.* 8) a nikdy nepřestává dělat z hříšníků světce. Člověk je a zůstane Božím tajemstvím. „Protože člověk je jediný tvor na zemi, kterého Bůh chtěl pro něho samého“ (GS 24).

Directorium spirituale
Z -sks- 43/2005 přeložil -lš-

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

Bůh nás už přímo stvořil tak, abychom byli pro něho svrchovaně milováníhodní. Proto vložil do nás svůj vlastní obraz, obraz nejvyššího dobra, nejvyšší krásy, nejvyšší svatosti. To je také základ naší budoucí nekonečné blaženosti, ke které jsme stvořeni a povoláni. Protože Bůh v nás miluje sebe, svůj obraz, který do nás vložil, proto nemůžeme jemu ani sobě působit větší radost, než když přijímáme za své toto základní a nejdůležitější poslání být mu podobní a spolupracujeme s ním na jeho uskutečnění.

Bohužel, nejčastěji děláme pravý opak, když vycházíme vstříc jeho Nepříteli a ničíme hříchem svoji podobnost s Bohem. Bůh je však proto tak milosrdný, protože nechce, aby jeho dílo a jeho záměr přišel nazmar. Nepodobnost s Bohem je nejstrašnější deformace, která je pramenem všeho neštěstí. Z tohoto zorného úhlu můžeme nejlépe pochopit stav a postavení těch našich duchovních sourozenců, které si připomínáme v první dva listopadové dny.

Očistec je stav utrpení, které nutně vyplývá ze zcela jasného nazírání na své vlastní zaviněné a způsobené nepodobnosti s Bohem - Láskou a toto nazírání je spojené s trýznivou touhou po úplném obnovení a dosažení této podobnosti, protože ji očisťovaný nyní zcela jasně vidí jako jediný smysl své existence a nezbytnou podmínku své blaženosti. Neshoda s Bohem, jediným absolutním bytím, absolutní krásou, absolutním dobrem, tedy absolutní svatostí představuje určitou míru posunu směrem k jeho opaku, k absolutnímu zlu a absolutní ošklivosti. Očisťující utrpení je však zcela zvláštní a pro nás nepředstavitelné, protože nemá v našem životě obdoby. Zatímco zavržení trpí věčnou nenávistí, duše ve stavu očisťování však trpí láskou. Protože milují Boha, prožívají v plné míře bolest rozporu

z každého zbytku nepodobnosti s ním. Z nepřekonatelné touhy po svém Stvořiteli podstupují s nesmírnou radostí nevýslovně bolestivé „amputace“ všeho znetvořujícího, co hyzdí je samotné a co tím za svého života způsobilo komukoliv na této zemi. Toto absolutní očistění je nezbytné, protože blažené patření na Boha nekonečně překračuje to, co si představujeme jako pouhé patření třeba na nejkrásnější podívanou. Blažení nepatří na Boha jako na něco, co je mimo ně, nýbrž prožívají svou blaženost zcela osobně právě v tom, že nazírají Boží krásu, vznešenost a svatost, tak jak ji Bůh uskutečnil přímo v nich samých. Syn Boží přece zcela zřetelně a nedvojznačně definuje lásku jako **vzájemné přebývání v sobě**. *Vy jste ve mně a já ve vás. Kdo mě miluje, zůstává ve mně a já v něm.* Když Ježíš chce, abychom byli jedno, tak to znamená něco daleko víc, než abychom byli „zajedno“, chce abychom tvořili s ním, a tedy i spolu navzájem dokonalou organickou jednotu jediného těla. A právě díky tomu, že údy církve trpící tvoří s námi jedno tělo, můžeme jim v jejich očisťování svou láskou účinně pomáhat.

Svatí jsou ti, kteří již zcela určitě a v plnosti prožívají stav této shody a přebývání v Bohu. Protože se už na všechno, i na nás dívají nezakresleně Božíma očima, milují Boží obraz i v nás a ze všech sil usilují o to, aby nám pomohli ho přivést k jeho naplnění tam, kde jsou oni, v Bohu, který je Láska. Naši rodiče a prarodiče se modlili ve Věřím, že věří ve „svatých obcování“. Tento „zastaralý výraz“ upadl v nemilost, ale nemáme za něj přiměřenou náhradu. On vystihuje mnohem více skutečnost ono nebeského soužití v lásce, které je mnohem obsažnější než to, co si většina lidí představuje pod pojmem „společensví“. „Obcování“ v sobě zahrnuje a vyjadřuje vzájemný důvěrný osob-

ní vztah, vzájemné patření tváří v tvář, vzájemné sebedarování a splynutí v lásce. Bohužel lidská hříšnost, žádostivost a nevázanost zbanalizovala pojem „obcování“, který však podle původního významu představuje něco svrchovaně posvátného, vrcholné spojení lásky, které je duchovním podobenstvím nejvznešenější skutečnosti, totiž vnitřního života v Bohu, který žije láskou. Proto našim předkům výraz „obcování svatých“ nepřipadal nijak nepřiměřený, nýbrž naopak vyjadřoval něco, co patří k samé podstatě našeho duchovního života.

Do našeho tak důvěrného vztahu ke svatým však vstoupila také podivná obava, že by svatí mohli být překážkou, která brání v pohledu na jediného Prostředníka Ježíše Krista, jak usoudila reformace. V liturgickém kalendáři jich nepřibýlo, ale ubylo. Někteří racionalisticky založení kritikové vytýkali Janu Pavlu II., že vyvolal „inflaci světců“. Jan Pavel II. skutečně rozšířil nebe svatých jako dosud žádný jeho předchůdce. 482 blahoslavených zapsal do seznamu světců, 1338 osob jako blahoslavené pozvedl k účtě oltáře. To nebyl jeho rozmar, všechny tyto případy musel nejdříve výslovně potvrdit Duch Svátý. Tito světci však v nové situaci mají daleko menší vyhlídku na vlastní oltáře. V katolických chrámech už je místo pouze pro jeden.

Naši zbožní předkové, umělci a architekti, vzešli z jejich řad a z jejich hluboké víry, stavěli dříve své chrámy tak, aby bylo na první pohled zřejmé, že jsou to předsíně a obrazy nebe, stavěli chrámy jako místo, kde Bůh nepřebývá sám, ale ve velkém společenství andělů a svatých, jejichž zástupy nás zde zvláštním způsobem očekávají, aby nás uváděly před Boží tvář a už nyní nás zapojily do svého věčného klanění. Stavěli chrámy nikoliv jako protestantská shromaždiště, nýbrž jako místa

zhmotňující *communio sanctorum*, k jejichž počtě zde stály další „boční“ oltáře. Oltáře více než květiny zdobily vzácné reliквиáře s ostatky svatých a zbožní a svatí kněží si pokládali za čest, že mohou občas svou jen zdánlivě „soukromou“ mši svatou slavit u oltáře oblíbeného světce a v jeho zvláštním blízkém a důvěrném *communio*, protože i tito světci za svého života podobně uctívali své oblíbené světce. Všichni ti dnes blahorečení a svatořečení vyrůstali a dosáhli svatosti ještě v oné době, na kterou někteří osvícení novátoři pohlížejí bezmála jako na dobu „temna“. Neříká nám však právě život, praxe a svatost těchto světců, že bychom při posuzování jejich doby, jejich praxe a forem zbožnosti měli být krajně opatrní a více pokorní? Vždyť je zcela zřejmé, že dobrému Bohu Otci, jeho Synu a Duchu Svatému nebyly vůbec nemilé jejich způsoby a obyčej, ani formy zbožnosti, když je obdařovali tolika milostmi a četnými zázraky, že se jediný Prostředník ani dříve necítil zkrácen, protože ve svatých uctíval Boží lid vlastně mistrovská díla jeho Svatého Ducha. Odkud máme jistotu, jako bychom nyní ve všem objevili nejlepší a nejvíce bohumilý způsob? Současný stav víry a úcty tomu nenasvědčuje. Je mezi nám dost pamětníků na doby, kdy po skončení bohoslužby věřící pokračovali v modlitbě, vyhledávali také společenství svých svatých a rádi s nimi setrvali v tichém a důvěrném rozhovoru. Dnes jsme naopak svědky toho, že sotva kněz odejde do sakristie, vyhledávají nedočkavě družné společenství jeden druhého, jako by k tomu mimo dům Boží neměli nadbytek času i místa. Snad je k tomu svádí i nové uspořádání chrámů, které často nápadně připomíná spíše jednací síň či kongresový prostor. Kéž nám naši důvěrní nebeští přátelé připomenou z vlastní zkušenosti, co se líbí Bohu.

-/š-

Pavol světi novokněze

Po vysvěcení se biskup Hnilica vrátil do Brna. Mezitím se dozor u biskupa Pobožného tak zostřil, že styk s ním nebyl možný. Jezuitští představení oznámili představeným ostatních řeholí, že se mohou s žádostí o vysvěcení obracet na biskupa Hnilicu. Ten se stal studentem a složil zkoušku na lékařskou fakultu. Ale než mohl studium zahájit, už byl na něho vydán zatykač. 25. února 1951 vysvětil prvního kněze v bratislavské nemocnici, kde ještě pracovaly řeholní sestry. První svěcenec byl salesián Jozef Štáмец. Setkali se u vchodu do nemocnice, jako by šli na návštěvu. Po vstupu do nemocnice se nejdříve rozešli. Měli se hlásit u jisté sestry. Ta pak zavedla tajného biskupa do místnosti, kde už čekal Jozef Štáмец. Pavel vybalil z aktovky potřebné věci a po hodině vycházeli z nemocničního pokoje dva šťastní mladí lidé.

Kněžská svěcení prováděl zpravidla na konci týdne ve větších městech, kde se mohl snáze ztratit. Zpravidla se tak dělo v nemocnicích za pomoci ochotných sester. Někdy světil i v lese nebo v soukromých bytech. Obřad měl jednoduchý a krátký průběh. Obyčejně řekl novokněžím tyto myšlenky: *Nyní se vrátíte na své pracoviště a tytéž ruce se chopí stejných nástrojů, lopat, krumpáčů jako předtím. Ale budou to ruce posvěcené, ve kterých se chléb mění na Kristovo tělo a které mohou rozdávat Boží milost. Vaše práce bude kněžskou službou, i když ji nebudete konat u oltáře a v kostele, ale v dolech, na stavbách, na poli. Ať náš Velekněz žehná vás i vaši práci.*

Když na to biskup Hnilica vzpomíná po 35 letech, říká: *Musím přiznat, že tajná svěcení byla pro mě nejvíce vzrušující a vnitřně plnější. S kandidátem jsem měl vždy více společného: těžkosti, které jsme museli překonávat, víru a rozhodnutí, které nás k aktu svěcení přivedly. By-*

S Marií a pro Církev Biskup Pavol Maria Hnilica (dokončení)

lo to bez zpěvu a bez varhan. Ticho přerušovaly jen naše modlitby, ale přítomnost Ducha Svatého bylo možno takřka hmatat. Z očí novokněží zářila radost a odhodlání, jaké dnes už často nevidím ani necítím.

Neobyčejné skládání řeholních slibů

30. června 1951 dostal biskup Hnilica šifrovaný telegram, aby odcestoval do jednoho severomoravského města a přijal zde řeholní sliby mladého novice, který zde byl ve vojenském táboře. Provinciál znal jen jméno novice a název města. Pavel se vydal na cestu, i když nevěděl, jak ho najít. Ve vlaku k němu přisedla studentka. Dal se s ní do řeči. Mezi řečí se ho zeptala, kam cestuje. Odpověděl, že jede navštívit přítele vojáka, ale neví, jak ho najde. *Ve městě jsou čtyřry kasárna. Ale můj snoubenec je důstojník a myslím, že by to mohl zjistit,* řekla mladá dívka.

Ve městě z nádraží telefonovala svému snoubenci, který zjistil, že dotyčný je v kasárnách mimo město, ale slíbil, že mu zařídí volno, aby se mohli setkat. Skutečně se večer setkali a domluvili se, že se příští den na svátek sv. Ignáce sejdou

v 5 hodin ráno v lesíku nedaleko kasáren. Druhý den se zde sešli, balvan posloužil jako oltář. Chyběla jim voda, ale tu posloužilo několik kapek rosy. Obřad skládání slibů se konal před svatým přijímáním. Otec biskup řekl novici: *Pohleď, já jsem skládal sliby před devíti roky v kapli osvětlené a vyzdobené květy za přítomnosti celé jezuitské komunity. V tomto lesíku jsme jen my dva. Ale nejsme sami, Bůh a duch svatého Ignáce je s námi. Ty nedáváš Bohu méně, než jsem dal já, naopak, dáváš mu více, protože se mu obětuješ v době, kdy se vystavuješ velkému osobnímu nebezpečí. Pán ve své štědrosti ti to mnohonásobně vynahradí a bude tě posilovat v rozhodnutí kráčet po cestě, na kterou ses dnes vydal.* Novic potom vyslovil formuli slibů a po společné modlitbě se objali a rozloučili, aby se již nikdy více nesetkali.

I když o Pavlově biskupské hodnosti vědělo jen málo lidí, jeho činnost vyšla postupně najevo. Jeho hojná korespondence a časté cesty prozradily jeho domácímu panu Kolářovi, že se nejeđená o obyčejného studenta. Když se Pavol jednou vrátil z Prahy, sdělil mu, že ho zde hledali „dva přátelé“. Řekl jim,

že jel na Slovensko do hor, jak Pavol obyčejně uváděl. Dvojice však nechtěla odejít. Musel jim ukázat všechny místnosti, že zde opravdu není, a odešli, když jim tvrdil, že jeho podnájemník se vrátí až za dva dni.

Když se Pavol vrátil z jiné cesty 21. srpna, vstupoval do svého bytu se strachem, zda ho tam někdo nečeká. Vzal si časné ráno všechny své „rekvizity“ a chtěl odjet ke známým sestrám nedaleko Brna, aby tam sloužil mši svatou. Spěchal, jak mohl, ale vlak mu doslova před nosem ujel. Na další musel čekat dvě hodiny. Když přicházel ke klášteru, nešel k vrátnici, ale obešel budovu. Spatřila ho sestra a řekla mu jen tolik: *Před půl hodinou odešla policie, která vás zde hledala. Prohledala celý klášter.* Uvědomil si, že kdyby nezmeškal vlak, padl by jim přímo do náruče. Doma ho čekal pan Kolář a s pláčem mu řekl: *Všechno je ztracené. Říkal jsem vám, abyste byl opatrný a necestoval tolik.* Vysvětil mu, že ti „dva přátelé“ zde byli opět a domovnice má nařizeno, aby jim ohlásila jeho příjezd. Pavel ho utěšoval: *Nic se mi nestane, nic zlého jsem neudělal.* Ale pan Kolář musel na něm vidět, že nevěří svým vlastním slovům.

Pavol si vzpomněl, že zítra je oktáv svátku Panny Marie. Pomodlil se třikrát Zdrávas a Pod ochranu tvou. Rychle si prohlédl své věci, zničil všechno, co by ho mohlo kompromitovat. Vstal brzy ráno a odešel do kostela ke kapucínům. Modlil se a rozjímal, aby mu Pán vnukl, co má udělat. Cítil, že brněnské období je u konce a je třeba hledat nové působiště.

Kolem deváté se vracel do bytu, ale před domem spatřil zdálky domovnici. Šel proto k jednomu příteli Václavu Kubíčkovi a poslal jeho, aby zjistil, zda v domě není policie. Měli se setkat u jiného přítele Josefa. Když k němu přišel, dověděl se, že Josef už před hodinou odešel k němu. Když se ani Josef ani Václav nevraceli, poslali tam třetího.

Svatý otec Pavel VI., sestra Lucie a biskup Pavol Hnilica ve Fatimě (13. 5. 1967)

Ad memoriam Mons. Pavol Mária Hnilica

Ani ten se nevrátil. Pavel se odebral do kostela a celý den tam proklečel v modlitbách za přátele, o které měl velký strach. Požádal o nocleh u sester, ale celou noc probděl v modlitbách.

Další den se dověděl, že policie přišla včera do jeho bytu už v šest hodin ráno. Deset policistů obsadilo celý dům, dvacet bylo rozestavených kolem. Byli tam celou noc. Všichni tři přátelé byli zadrženi. Po důkladném výslechu je propustili s příkazem, aby ihned oznámili, kdyby se s Pavlem setkali.

Pavol sedl do vlaku a cestoval do Bratislavy. Ve vlaku se strhl poplach, že policie hledá nějakého uprchlíka. *Poručeno Pánu Bohu. Nyní jim neuniknu!* pomyslel si Pavol. Prohlídka však skončila dříve, než přišli do jeho vozu. Hledanou osobu našli ve vedlejším voze.

V Bratislavě se odebral za otcem Markem a vylíčil mu celou situaci: *Musíme vysvětit nového biskupa.*

Po dvou dnech vroucí modlitby se rozhodli vysvětit 27letého Jana Korce. Svěcení se konalo v jeho bytě v noci z 24. na 25. srpna, když všichni spali, za zatemněnými okny. V nočním tichu a samotě to bylo to nejprostší biskupské svěcení v dějinách Církve.

„Když ho chytají, ještě ho nemají!“

Pavol věděl, že je na něho vydán zatykač. Přátelé ho prosili, aby se skryl, než zařídí jeho odchod do zahraničí. Ale Pavol neposlechl. Dal na vědomí svým spolupracovníkům, aby ho v Brně nehledali a čekali, až se ohlásí z nového působiště. Procestoval celé Slovensko od Bratislavy až po Košice a udělal i několik cest do Čech a na Moravu. Často se mu stalo, že se na něho policie ptala krátce před jeho příjezdem nebo brzy po jeho odchodu. Díky Bohu nikdy nebyl na místě, kde ho právě hledali. Hledali ho i v jeho rodišti. Představili se jeho matce jako dobrí

Pozdě jsem se dozvěděl o slavném, byť bolestném přechodu milovaného biskupa blahé paměti Pavla Mária Hnilici do nebeské vlasti; nemohu však veřejně zamlčet mnoho dobrodiní, které mi prokazoval.

V Římě jsem vždy býval jeho hostem. Přijížděl jsem k němu s hlubokou úctou jako k nástupci apoštolů a vždy jsem toužebně očekával jeho slovo biskupa. Nocleh v jeho pokoji pro hosty býval samozřejmostí, ale těšil jsem se na koncebrované mše svaté s tímto biskupem, tak hluboce oddaným Panně Marii. V jeho soukromé kapli vévodil svatostánek a Panna Maria Fatimská.

Nesčetné rozhovory a jeho promluvy při společném stole o mariánské úctě a o Svatém otci mi zapadaly do srdce jako lahodný nektar. Dozvídal jsem se o Panně Marii Spoluvykupitelce a blokádě tohoto jejího oprávněného titulu pekelným kouřem v nejvyšších sférách Vatikánu, jak tuto nežádoucí skutečnost označil po II. vatikánském koncilu sám Pavel VI. Papež Jan Pavel II. ve svých veřejných projevech nejméně šestkrát nazval Blahoslavenou Pannu Marii Spoluvykupitelkou.

Biskup Hnilica býval častým spolustolovníkem Jana Pavla II. V roce 1984 papež spolu s biskupy vykonal zasvěcení národů světa Panně Marii. Hnilica se ho ptal, proč nebylo výslovně zmíněno Rusko, jak to žádala Panna Maria ve Fatimě. Papež odpověděl:

přátelé, ale ta z rozhovoru vyzněla, že ho neznají, a nic jim o synovi neřekla. Jejich návštěva ji naopak potěšila: *Když ho hledají, tak ho ještě nemají!* A ještě vroucněji se modlíla za jeho ochranu.

Pavol byl na svých cestách opatrný. Nechal si narůst vous, nosil tmavé brýle a klobouk se

„Pavol, dej mi většinu biskupů, kteří mě poslechnou, a já vykonám zasvěcení hned zítra.“ Biskup Hnilica se spojil se Svatým otcem v zásvětné modlitbě na území Kremlu se sochou Panny Marie Fatimské pod pláštěm.

S biskupem Hnilicou jsem slavil Nejsvětější Oběť též v Šaštíně v bazilice Panny Marie Sedmiboletné, patronky Slovenska, když světil na kněze jáhny z Rodiny Panny Marie Spoluvykupitelky, kterou zaštiťoval. Při slavnosti také skládaly sliby sestry z téže Rodiny. Kněží a sestry pak většinou odcházeli na misie do Ruska.

Naposledy jsem hostoval u vzácného biskupa – přítele, když už jsem měl nemilou společnici ALS. Dojemná byla jeho snaha, aby mi zařídil léčbu v nejlepších římských nemocnicích. Pokaždé mi na rozloučenou uvízla v dlani nějaká ta bankovka.

A ještě na závěr nemohu nezapomenout, že právě k biskupu Hnilicovi jsem jel úplně naslepo v roce 1997, když jsem chtěl Svatému stolci předat žádosti našich kněží, aby u nás nebylo povoleno podávání Nejsvětější Svátosti na ruku. V pátek odpoledne jsem z biskupova úřadu telefonoval do sekretariátu Svatého otce. Hned nazítří jsem byl pozván k soukromé koncelebraci se Svatým otcem v jeho letním sídle a nerušeně jsem mu svou záležitost přednesl.

Tak jsem znal Mons. Pavla Mária Hnilicu. Ať odpočívá ve svatém pokoji.

P. Filip M. Ant. Stajner

širokou střechou. Ve vlaku si vždy našel společníka, aby z nádraží nevycházel sám. Tajní čekávali na nástupišťích a hledávali i ve vlacích.

Sledovali osoby a pozorovali, jak reagují na jejich přítomnost, zda neprojevují strach a paniku. Pavol znal jejich taktiku. Obyčejně si vzal do náručí dí-

tě a policie si ho nevšímala. Cestoval s falešnými doklady. Sestry v nemocnicích mu odkládaly průkazy zesnulých pacientů. Na průkazech vyměňovaly fotografie. Bylo to velice amatérské, ale při běžných prohlídkách to stačilo.

Jednou cestoval ze Zvolena a bavil se s jednou maminkou a její dceruškou, hrál si s ní, houpal ji na kolenou a dával jí bonbóny. Při výstupu z vlaku ho zastavila police, aby se legitimoval. Pavel pomalu hledal v kapse falešný průkaz. Ale mezitím vystoupila i maminka a dítě k němu přiběhlo a objalo jeho nohy. Pavel je vzal do náruče. Děvčátko ho začalo líbat a policisté rezignovali a propustili ho.

Koncem září se ocitl ve velmi nebezpečné situaci. Vstoupil do motorového vlaku z Bratislavy do Trnavy. Ve voze zbylo jen jediné volné místo vedle policisty. Pavol si však k němu přisedl a dali se hned do řeči. Policista byl rád, že se s ním někdo baví. Když se dal vlak do pohybu, muž vstal a zavolal: „Kontrola osobních průkazů.“ Pavel začal rozpínat kabát, ale policista mávl rukou a řekl: „Vás už znám.“ Byla to náhoda, že policista nekontroval v celém vlaku jedinou osobu, a to právě tu, na kterou byl vydán zatykač?

Přátelé mu jednoznačně radili: Je nutné odejít za hranice. Tak vznikl jeho plán: odejít do Říma a referovat Svatému otci o stavu pronásledované církve. Další pomoc hledal během duchovních cvičení u sester v jedné pražské nemocnici. Obnovil své zasvěcení Panně Marii a prosil o pomoc i své oblíbené svaté ochránce. Před odchodem navštívil biskupa Jana Korce, se kterým probrali náboženskou situaci, aby o ní mohl informovat papeže. Současně ho ujišťoval, že se do půl roku vrátí.

3. prosince 1951 přešel se skupinou utečenců přes řeku Moravu do Rakouska. Zpět do vlasti se však mohl vrátit až za 38 roků v roce 1989.

Odloučený, ale vždy spojený s vlastí

Následující zastávkou byl Innsbruck. Generální představený v Římě mu uložil, aby dokončil studium teologie. Toto období bylo pro něho velice bolestivé, protože nenacházel pochopení ani u svých nejbližších přátel. Neustále se snažil získat nové informace o situaci v Československu. Tajně přecházel hranici s Německem v lesíku, kde nebyla kontrolována. V Mnichově se scházel se Slováky, kteří pracovali v Rádiu Svobodná Evropa. Během šesti měsíců vykonal tuto cestu pětkrát. Zde napsal práci o situaci věřících v Československu. Na jejím základě mohl konečně odcestovat do Říma. V Římě pak zpracoval obšírnější zprávu, která měla 200 stran. Byla to samostatná brožura, která byla přeložena do devíti jazyků. Hluboce dojala Svatého otce, který ho požádal, aby zůstal v Římě. Nejvíce ho potěšilo, že Svatý stolec schválil postup katolické církve na Slovensku. Biskup Jan Korec dostal všechny potřebné pravomoci pro pastorační v podmínkách, kdy spojení s Římem není možné. *Byl to pro mě nejšťastnější den od mého odchodu z vlasti.* Biskup Pavol čtyřikrát prosil Svatého otce, aby se směl vrátit na Slovensko a osobně oznámit rozhodnutí Svatého stolce. Ale Svatý otec jeho žádost zamítl: *Není třeba obětovat generála na to, co může vykonat obyčejný voják. Ty jsi potřebnější zde. Doma je nástupce, který má všechny pravomoci, aby mohl pokračovat v tvém dile.*

V roce 1976 však Státní sekretariát zakázal biskupu Korcovi světit kněze s poukazem, že situace na Slovensku je normální. Slovenská církev se v této situaci obrátila na církev v Polsku. Biskup Hnilica a dr. Krčméry navštívili kardinála Wojtylu a ten slíbil: *Poslete kandidáty za mnou a já je vysvětim. Ať přijdou s heslem: „Nikdo nemá větší lásku.“ Když nebudu doma, udělá to můj světitel biskup.*

Biskup Pavol Hnilica s biskupem Eduardem Nécseyem (Řím, r. 1962)

Na Druhém vatikánském koncilu se biskup Hnilica setkával se slovenskými biskupy. Zvláště velké přátelství ho pojilo s nitranským biskupem Eduardem Nécseyem. *Občas jsme vyšli na procházku a tehdy, když měl jistotu, že nás nikdo nepozoruje a neposlouchá, otevřel své srdce. Stěžoval si, že jsou opuštění a zapomenutí. Ale nikdo, kdo nezakusil podstatu komunismu, nedokáže ho pochopit. On, který musí denně procházet tímto Božím dopuštěním, má pro to jen jedno vysvětlení: „Je to satanské dílo... satanské... A zde na Západě nám naslouchají jen jako ze slušnosti a nevěří tomu, o čem hovoříme.“*

Slovenští biskupové písemně pověřili Pavla Hnilicu, aby podal zprávu o stavu církve v jejich zemi. Udělili mu k tomu plnou

Biskup Pavol Hnilica (vlevo) při setkání s Karolem Wojtylou v Polsku v roce 1974

moc. 13. května 1964, ve výroční den fatimského zjevení, zveřejnil Pavel VI. oficiálně během Koncilu jeho biskupské svěcení. Koncil se chýlil ke konci a bylo zřejmé, že k otázce komunismu dosud nikdo neřekl rozhodné slovo. Pavol Hnilica nebojácně vypracoval diskuzní příspěvek, který přednesl jménem kléru své vlasti. Vyvolalo to dvojí ohlas. Tisk celého světa to označil za nejpozoruhodnější hlas, který na koncilu zazněl. Komunistický tisk ho však za měsíc označil za *zrádného emigranta, který nikým nepověřený promluvil jménem českého a slovenského lidu, který zradil.*

Od té doby biskup Hnilica navštěvoval slovenské emigranty v zahraničí. Z pověření Pavla VI. zahájil velkou duchovní akci na pomoc svým krajanům. V roce politického uvolnění přivítal v Římě na 15 000 slovenských poutníků, o které se pečlivě staral. Na území Československa se pokusil vstoupit několikrát. Platil však zde za „nepřítele komunismu číslo 1“, protože mohl na Západě svobodně mluvit o komunistickém útlaku. Nakonec mu zakázali vstup i do Polska a Maďarska.

Významnou epizodou z jeho života je zasvěcení Ruska Panně Marii Fatimské 25. března 1984. Vracel se tehdy přes Moskvu do Říma z Kalkaty, kde měsíc prováděl matku Terezu při její misijní činnosti. Z Kalkaty odjel

21. března s růžencem matky Terezy, která mu slíbila ustavičné modlitby svých sester. Čtyři dny se mohl zdržet v Moskvě. 25. března mě zanesla Panna Maria jako ve své náruči do moskevského Kremlu. V bývalé katedrále „Usnutí Panny Marie“ sloužil ráno tajně mši svatou a vykonal zasvěcení Ruska. Během letu nad Ruskem, Běloruskem a Ukrajinou opakoval v letadle zásvětnou modlitbu. Letadlo mělo zpoždění, takže nepřišel do Říma na začátek mše svaté, ale vzhledem k dvouhodinovému časovému rozdílu mezi Moskvou a Římem dorazil na náměstí Sv. Petra ještě před okamžikem, kdy Jan Pavel II. vykonal před fatimskou sochou zasvěcení světa a Ruska Neposkvrněnému Srdci Panny Marie.

Už od svého biskupského svěcení choval v srdci touhu zahájit novou evangelizaci na Východě. Významným krokem bylo založení sdružení *Pro Deo et fratribus* (v překladu: Pro Boha a bratry): Počátek mělo 8. prosince 1989, kdy poznal několik mladých lidí, kteří se v bezmezně odevzdání Svatému otci připravovali na úkol *jít do celého světa a hlásat evangelium.*

Nové sdružení *Pro Deo et fratribus* – Rodina Panny Marie – bylo založeno 14. srpna 1992 v Rožňavě a 25. března 1995 dostalo papežské schválení.

Sdružuje na deset kněží, 50 bratrů a 120 sester. Polovina z nich pracuje v misijních oblastech ve službách místních ordinářů. Díky dobrodincům pomáhají pravoslavným bratřím v bývalém SSSR (viz Světlo č. 38/2006). Jsou to nadšení mladí lidé, ze kterých přímo vyzařuje radost a apoštolská horlivost.

15. srpna 2005 vstoupilo toto bratrstvo i do České republiky a usadilo se v klášteře v Nových Hradech u Českých Budějovic. Zde strávil biskup Hnilica, stížen těžkou chorobou poslední měsíce svého života.

Podle *Vítězstvo srdce* 23/2001

Evropští biskupové v Rusku

Předsedové biskupských konferencí Evropy se scházejí jednou ročně, vždy v jiné zemi. To letošní bylo začátkem října v Petrohradě. Poprvé v dějinách na území Ruska. Před pár lety ještě nemyslitelné. Pozdravný dopis poslal Svatý otec i pravoslavný patriarcha z Moskvy. Oba si přáli, aby spolupráce křesťanů přispěla k utvrzování křesťanských hodnot v Evropě. Křesťanské svědectví světu a šíření evangelních hodnot, bez nichž dnešní Evropa nemá budoucnost, jsou příležitostí ke spolupráci křesťanů různých církví, i když zůstávají nedořešené vzájemné vztahy a jednota není dovršena.

Katolíků latinského obřadu je v Rusku dnes necelé jedno procento. Kdysi to bývalo kolem šesti. Po létech pronásledování i katolíci ožívají a znovu budují církevní strukturu. Mnohá svědectví o uchování víry jsou dojemná. Moskevský arcibiskup například vzpomínal návštěvu jedné katolické obce, kde dlouho nemají žádný kostel, jen v několika rodinách se jako relikvie uchovává kus cihly z kostela zničeného komunisty. Kněze neznal nikdo. Poslední zde byl pochován někdy před sto lety. Celé generace však předávaly víru v rodinách, věřící sami křtili a zpodobat se chodili na kněžský hrob. Dnes má Rusko 225 katolických farností a čtyři diecéze.

Biskupové jednali o žhavých problémech Evropy: situaci rodiny, která je stále více ohrožována nezdravými představami o rodině, které se dostávají i do zákonů a propagují je sdělovací prostředky. O náročnosti kněžského poslání v situaci, kdy ubývá svátostné služby klasickým farníkům v živém společenství a stále více se žádá misijní zvěstování evangelia těm, kteří Krista neznají a za kterými je třeba jít.

Evropští křesťané nemohou zavírat oči před utrpením lidí v Súdánu, Iráku či na Srí-Lance.

O situaci v Libanonu a na Blízkém východě hovořil sám melchitsko-katolický patriarcha Gregorios III., který byl přítomen jako mimořádný host. Je nutné podporovat křesťany v muslimských zemích, aby neutíkali, protože jsou velmi důležitým mostem mezi dvěma kulturami. Bude-li chybět tento společný život ve smíšeném prostředí, hrozí větší vzájemná neznalost, nepochopení a konflikt.

Účastníci konstatovali, že evropské orgány nemají právo rozhodovat o etických otázkách, které na základě zásady subsidiarity přísluší členským zemím. To je třeba více připomínat politikům i veřejnosti.

Na dalších pět let bylo zvoleno nové vedení Rady evropských biskupských konferencí. Předsedou se stal maďarský

kardinál Erdő, arcibiskup z Budapešti, a místopředsedy chorvatský kardinál Bozanič, arcibiskup Zagrebu, a francouzský kardinál Richard, arcibiskup z Bordeaux.

Biskupové vyzvali věřící k většímu otevření srdce pro bratrskou pomoc potřebným, ale i k většímu osobnímu zapojení se do budování Božího království, které přináší pokoj, jenž svět dát nemůže, dává lásku uzdravující lidské vztahy a přitahuje ke Kristu jako prameni a zdroji života. Křesťané mají možnost uzdravit svět, jestli nechají v sobě pracovat Boha a co sami dostali, dají k dispozici druhým. Je třeba spojit síly s věřícími jiných vyznání i všemi lidmi dobré vůle, věřit Bohu a své poslání přijmout s hrdostí a odpovědností.

+ Jan Graubner

NOVÝ SVĚTEC Z LATINSKÉ AMERIKY

16. října provedl Benedikt XVI. svatořečení čtyř blahoslavených. Je mezi nimi první světec původem z Latinské Ameriky, mexický biskup Rafael Guizar Valencia (1878–1938), který řídil mexickou církev v období velkého pronásledování a vyznačoval se velkou otcovskou péčí o chudé a bezmocné. Na jeho přímělu bylo uzdraveno dítě v mateřském lůně. Prenatální diagnostika u něho zjistila rozštěp patra, ale na přímělu nového světce se dítě narodilo zcela zdravé. Také druhý záznak se týká porodu. Žena, která byla z genetických důvodů prohlášena za neplodnou, porodila zcela zdravé dítě, i když během těhotenství byl u plodu zjištěn Dubowitz syndrom, který představuje vážné tělesné i duševní postižení.

ODVOLANÁ ŽALOBA

Gynekolog a potratový lékař Friedrich Stapf stáhl svoje odvolání proti rozhodnutí mnichovského zemského soudu. Tímto rozsudkem soud uznal působení aktivistů pro záchranu nenarozeného života před klinikou za legální. Aktivisté oslovují bezprostředně před klinikou ženy, které se odebírají k potratu. Nabízejí těhotným ženám účinnou pomoc v konfliktních situacích a pomáhají jim řešit jejich životní problémy, které měly vést k potratu dítěte. Tuto činnost provádějí od roku 2000 a za tuto dobu se jim podařilo přesvědčit kolem 500 žen, aby od potratu upustily. Žalobu proti této činnosti aktivistů soud zamítl.

V mnichovské klinice se provádí ročně na 4 000 potratů. Od roku 1975 to činí více než 100 000 utracených dětských životů. Klinika si prosadila v roce 1998 u soudu, že potraty mohou tvořit 25 % jejich příjmů. Doktor Stapf je nejpřednějším potratovým lékařem v Německu.

TAJEMSTVÍ PLÁNU SPÁSY - pokračování ze str. 2

na naši připravenost k pokání a obrácení; je bohatý na milosrdenství a na odpuštění.

Jidáš a Božský plán spásy

Konečně když myslíme na negativní roli, jakou sehrál Jidáš, musíme ho zařadit do rámce vyššího řízení událostí z Boží strany. Jeho zrada vedla ke smrti Ježíše, který však proměnil tento strašný trest na prostor spásné lásky v sebeodevzdání Otcí (srov. Gal 2,20; Ef 5,2.25). Slovo „zradit“ je jedna verze řeckého slova, které znamená „vydat“. Často je jeho subjektem osobně přímo Bůh: je to on sám, kdo „vydal“ Ježíše za nás všechny (srov. Řím 8,32). Ve svém milosrdném spásném plánu přijímá Bůh neomluvitelné Jidášovo gesto jako příležitost k úplnému darování Syna jako výkupné za svět.

Protiváha způsobeného zla

Na závěr chceme také připomenout toho, který byl po Velikonocích zvolen na místo zrádce. V jeruzalémské církvi byli navrženi ze společenství dva a pak byl tažen los: *Josef, kterému se říkalo Barsabáš - příjmení měl Justus - a Matěj* (Sk 1,23). Právě tento poslední byl vybrán a tak *byl přidán k jedenácti apoštolům* (Sk 1,26). O něm nic jiného nevíme kromě toho, že byl svědkem všech událostí za Ježíšova pozemského života (srov. Sk 1,21–22) a zůstal mu věrný až do konce. K velikosti této jeho věrnosti se pak připojilo božské povolání, aby zaujal místo po Jidášovi a kompenzoval tak jeho zradu. Vyvodíme z toho poslední poučení: ani v Církvi nechybí křesťané nehodní a zrádci a záleží na každém z nás, abychom svým jasným svědectvím o Ježíši Kristu, našem Pánu a Spasiteli, vyvažovali zlo, které oni působí.

*Bollettino Vaticano 18. 10. 2006
Mezititulky redakce Světa*

Militantní teismus

V Horském kázání Pán Ježíš říká: *Slyšeli jste, že bylo řečeno starým: Oko za oko, zub za zub. Ale já vám říkám, neodporujte zlému, nýbrž když vás někdo udeří na pravou tvář, nastavte mu i druhou (Mt 5,38). Slyšeli jste, že bylo řečeno: Miluj svého bližního a nenávid svého nepřítele. Ale já vám říkám: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují, abyste byli dětmi nebeského Otce (Mt 5,43-44).*

S Ježíšem přichází na svět skutečně něco zcela nového. Ježíš, pravý Boží Syn, z nás dělá **nové lidi**. Svátý Pavel vybízí Efezské: *Máte odložit starého člověka a obléct nového, který je stvořen podle Božího obrazu ve svatosti a v pravdě (Ef 4,22-24).* Co je tím tedy řečeno a které zákony platí? Podívejme se na několik míst ve Starém zákoně.

Militantní místa ve Starém zákoně

Kdo obětuje jiným bohům a nikoliv jedinému Hospodinu, ať je proklet (Ex 22,20). Kletba znamená zničení Božího protivníka. To je náboženský úkon. Ve Čtvrté knize Mojžíšově čteme: *Když vydáš do mých rukou tento lid, zničím jejich města jako prokletá (Num 21,2).*

Co znamená kletba?

Knih Jozue vysvětluje: Všechno, co zbylo ve městě, vyhubili ostrým mečem, jako prokleté, muže i ženy, mladíky i starce, skot, brav i osly (Joz 11,20).

Jedná se především o válečné obsazování teritorií. Mám na mysli město Aj, které dobyl Jozue. Bůh Hospodin chce vydat město do vašich rukou. *Hospodin řekl Jozuovi: Pozvedni oštěp, který držíš v ruce, proti Ajovi, neboť jsem ti ho vydal. Jozue tak učinil. Krále Aje zajali a přivedli k němu živého. Pověsil ho na kůl (Joz 8).*

Kletba bývá dokonce ohlášena jako Boží zaslíbení: *zítra zničím tvé nepřátele. Dále pak stojí: Po-*

Co čeká na lidstvo? (2)

*bili všechno živé a naplnili kletbu. I u izraelských proroků nacházíme nábožensky motivované bojovné smýšlení. U proroka Izaiáše sice zaznívá hlavní tón zcela v duchu Nového zákona: *Vlk a beránek se budou pást spolu a lev bude žrát slámu spolu s teletem. Nic zlého se nebude dít na mé svaté hoře, tak praví Hospodin. Přesto ani u Izaiáše nechybí bojovné tóny. V 34. kapitole nacházíme místo, kde prorok píše: *Hospodin je rozlícen na všechny pohany; rozhořčen na všechny jejich zástupy. Zničí je jako prokleté a vydá je na porážku (Iz 34,2-4).***

Zcela bojovně zachází prorok Eliáš se svými protivníky, Baalovými kněžími. První kniha královská říká: *Eliáš řekl: Pán je Bůh. Pochyťte Baalovy proroky. Žádný z nich nesmí uniknout! Pochyťali je a Eliáš je odvedl dolů k potoku Kišon a sám je všechny pobil (1 Král 18,40).*

Proroci jednali ze spravedlnosti. Jan to vyjadřuje ve svém Prologu: *Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda přišly skrze Ježíše Krista (Jan 1,17).* V Horském kázání je hlavním tématem právě tento dar lásky. Tak Ježíš vyzývá své učedníky: *Říkám vám: nebude-li vaše spravedlnost mnohem větší než zákoníků a farizeů, nevejdete do Božího království (Mt 5,20).*

Právě toto je bolavé místo v mnoha vnějších podobách dějin katolicismu. Neústupná hašteřivost vedla k vnitrocírkevním rozvratům. Odpovědní představitelé církve diskriminovali a pronásledovali ty, kteří jinak smýšleli než oni. Přitom bylo mnoho svatých papežů, biskupů kněží i laiků, kteří zachovali věrnost evangeliu na-

vzdory „křesťanským“ mocipánům. Jmenujme např. biskupa sv. Atanáše nebo papeže Martina I. Ti byli od takových mocných vyhnáni a týráni. Vždy byli a jsou takoví sebevědomí a ctižádostiví církevní představitelé, kteří zapomněli na Horské kázání. Stopy „militantního teismu“ najdeme i v katolických církevních dějinách.

Militantní teismus proroka Mohameda

Když vezmeme v úvahu pro světové dějiny tak významnou postavu, jakou je Mohamed a jeho nástupci kalifové, musíme konstatovat, že oni a jejich následovníci jednali z podobných náboženských motivů, jaké jsme viděli u militantního teismu ve Starém zákoně a militantních mocipánů uvnitř křesťanství.

Islám na rozdíl od křesťanství, jehož „Magnou chartou“ je Horské kázání, má ve své vnitřní podstatě bojovně náboženský charakter. Již mezi Mohamedovými nástupci docházelo k válečným rozporům a ty trvají dodnes. Mám tu na mysli oba bojovné kalify Aliho I. (stal se 656 kalifem v Medině) a jeho protivníka kalifa Moaviju (661-680), který Aliho I. zavraždil. V islámu jsou dvě podstatná vyznání: sunnité a šiité.

Jméno islám znamená odevzanost do vůle Boží. Pramenem víry v islámu je Korán. Existuje také ústní podání hadith. Šiité jsou stoupenci Aliho a tvoří dnes mezi muslimy menšinu. Sunnité uznávají ještě sunnu. Je to určitý druh zvykového práva. S tímto zdůrazňováním islámských obyčejů docházelo v průběhu doby k vytváření mnoha is-

lámských seskupení s odlišnými akcenty. Kulturní dějiny islámu jsou fascinující. Pomysleme na dobu Omajovců (661-750), Abbásovců (750-1258), Seldžuků a Osmanů, abychom jmenovali alespoň některé epochy. Tradice jsou různé, ale hlavní tón udává Korán.

Jako přednost i vadu islámu bychom mohli uvést nepřítomnost „osvícenství“. Islámský lid se na rozdíl od „osvíceného Západu“ pokládá za věřící. Uvedu jeden příklad ze současné doby. Když byli přívrženci talibánu přesvědčeni, že musí ničit obrazy model, byl to pro ně projev hlubokého náboženského přesvědčení. Takovou militantní víru jsme potkali i ve Starém zákoně. I v knize proroka Zachariáše čteme: *V Božím jménu ať jsou zničeny všechny obrazy bohů v zemi, aby už na ně nikdo nevzpomněl. Pro západně orientované humanisty byly kamenné obrazy Buddhy v Afghánistánu kulturním dědictvím. Proto Západ pokládá talibán za „kulturní barbaru“. Boj, který vede Západ, byt s vojenskou převahou, sotva povede k míru. Nábožensky motivovaní bojovníci se nikdy nevzdávají.*

Islám je ve své podstatě koncipován jako bojovně podrobení celého světa. Svoboda svědomí tu přichází zkrátka. Zabíjet boží nepřátele není proti islámské morálce. Islám nezná křesťanskou lásku, kterou jsme povinni k dobrým i ke zlým. Muslim může opravdu milovat jen své souvěrce. Tento rozdíl je patrný již u Mohamedových křesťanských současníků. Mnich Maxim Confessor napsal knihu o lásce, ve které říká: *Kdo miluje, miluje každého člověka. V případě nouze nedělá rozdíl mezi dobrým a zlým. Žádná dobra si nešetří jen pro sebe, nýbrž rozděluje všechno těm, kteří jsou v nouzi. Láska se neprojevuje jen peněžními dary, nýbrž také dalším sdělováním Horského kázání.*

Islám se stále šíří i dnes a podrobil si důležitá křesťanská území. V Africe a v Asii někteří is-

CESTA POTVRZENA

Šest týdnů předem byla ve Vatikánu potvrzena cesta Benedikta XVI. do Turecka. Na pozvání tureckého prezidenta Ahmeta Necdeta Seze navštíví papež Turecko ve dnech 28. listopadu až 1. prosince. Navštíví místa Ankaru, Izmir, Efez a Istanbul.

lámští fundamentalisté používají brutální moc, např. v Súdánu. Islám se šíří i v Evropě. Jak bude vypadat náboženská situace v Evropě za 100 let?

Věřící muslimové pokládají Západ za bezbožecký. Bez náboženského základu by západní civilizace neměla budoucnost. Pro muslimy je jedinou budoucností **jen Alláh**. Jejich misionářská horlivost je neúnavná a jejich strategie dlouhodobá. Jsou na omylu, když se domnívají, že zvítězí ve svém nábožensky motivovaném boji proti zesvětštlé západní civilizaci?

Srovnám-li indiferentní západní humanismus s militantním teismem islámu, zdá se mi, že věřící muslimové mají více odvahy a více síly a sebevědomí než západní sekularismus. V nábožensky vykořeněném světě získává islám, jak se zdá, stále více na moci a vlivu. Ateisticky založený Západ si hedonistickou morálkou sám bourá svou budoucnost.

V autentickém křesťanství se však celému lidstvu nabízí osvobozující pravda lásky jako Boží dar. Opravdu prožívané křesťanství zajišťuje mír zahrnující všechny národy. Tři základní sloupy tohoto míru jsou **svoboda, pravda a láska**. Svoboda otevírá ducha pro *Slovo Pravdy*. Ježíš, pravý Boží Syn, je v Prologu nazýván Slovem. *Na počátku bylo Slovo a Slovo bylo u Boha, to slovo bylo Bůh. Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic z toho, co povstalo.*

V něm byl život. Toto Slovo se stalo člověkem, aby nám zviditelnělo Boží tvář. Vidět tuto tvář znamená pro člověka, že se stává díky Slovu moudrým a rozumným. Ježíš nám ukázal tuto cestu pravdy a lásky. Je to cesta radosti a radost z lásky. Jsem přesvědčen, že autentické křesťanství si nakonec získá v průběhu času všechny lidi, i muslimy. Ale musí to být křesťanství opravdu prožívané.

(Dokončení příště)

Preklad -lš-

Svatyně v Manopellu povýšena na baziliku

Jen tři týdny po své návštěvě v Manopellu povýšil Benedikt XVI. kapucínských chrám v Manopellu na baziliku.

Senzační povýšení se uskutečnilo „in honorem Sancti Vultus Domini Nostri Jesu Christi“ (z úcty k svatě Tváři Pána našeho Ježíše Krista), stojí v latinském textu příslušného dekretu. Rychleji zatím papež za svého pontifikátu nejednal. Pod titulem „Bazilica minor“ musíme chápat papežské chrámy mimo město Řím.

Vedle prastarých patriarchálních bazilik v Římě (Svatý Petr, Svatý Pavel, Svatý Jan v Lateránu, Panna Maria Sněžná, Svatý Vavřinec), které jsou nazývány Basilica maior (větší), jsou všechny baziliky mimo Řím nazývány Basilica minor (menší).

Povýšení bylo slavnostně oznámeno arcibiskupem Brunem Forte v neděli 15. října. Dokument však podepsal kardinál Arinze, prefekt Kongregace

pro bohoslužbu a svátostný řád, již 22. září, jen tři týdny po návštěvě papeže v Manopellu, a to ještě v období rozruchu po papežské přednášce na univerzitě v Řeznu. V dekretu se výslovně uvádí, že změnu titulu vyvolalo přání, „aby zintenzivnilo spojení úcty ke katedře svatého Petra s tímto důležitým chrámem“. Potvrzuje se tak, že nová bazilika se má stát centrem zvláštní liturgické a pastorační aktivity. Ještě při návštěvě papeže začátkem září příslušná služební místa ve Vatikánu tvrdošjně zdůrazňovala, že setkání nástupce sv. Petra se starým „pravým obrazem“ Krista nesmí mít v žádném případě zvláštní liturgický rámeček. Místo však zaznamenalo během několika týdnů neobvyklý příliv poutníků z Itálie i ze zahraničí.

Benedikt XVI. byl jistě první papež, který navštívil toto místo

v Abruzzách. Nebyl však prvním papežem, který rozjímal před touto božskou Tváří. Velký počet okolností svědčí o tom, že tento vzácný obraz byl od roku 708 až do stavby nového chrámu svatého Petra jako vzácný poklad papežského sídla ve Vatikáně. Jedna starší a ještě pravděpodobnější tradice mluví v mnoha textech a obrazech o tom, že se jedná o „obraz nikoliv lidskou rukou zhotovený“. Všechny tyto odkazy Benedikt XVI. jistě zná.

Rozhodnout o pravosti tohoto obrazu však papeži nepřísluší. Není kompetentní k vědeckému posouzení této relikvie. Stál však před ní ohromen 1. září několik minut ještě dříve, než v sakristii hovořil se třemi řeholníky a dvěma novináři z Itálie a Německa, kteří v posledních letech shromáždili mnoho indicií pro autentičnost tohoto obrazu. Během několika minut učinil neznámý obraz známým po celém světě. Otevřel tak novou senzační kapitolu neuvěřitelné historie znovuobjevení Svaté Tváře z Manopella.

Kath-net, překlad -lš-

Vězení - místo apoštolátu

Ježuita Pater Joseph Nguyen Cong Doan strávil ve vietnamských věznicích dvanáct let. Je však dalek toho, aby toto období pokládal za tragédii.

Pater Josef má 65 let. Kněžské svěcení přijal v roce 1970. V roce 1975 studoval v Římě na papežském biblickém institutu a bezprostředně před pádem Saigonu byl poslán do Vietnamu. Město bylo přejmenováno na Město Ho-Či-Minha. Komunistická vláda převzala moc.

„Prvních 15 let až do pádu berlínské zdi bylo pro mě velmi těžkých kvůli předsudkům, které vyvolaly dějinné události. Komunistická vláda podezírala církev z kolonialismu a podrobovala ji přísným kontrolám.“

O svém dlouholetém věznění P. Joseph soudí, že je nikdy nepokládal za tragedii. Bylo to

pro něho spíše misijní pole, protože to byl pro věznicí jediným způsob, jak získat „vězeňského kaplana“. Jinak měli kněží vstup do věznic zakázáný.

Ve vězení bylo možno zahájit dialog, při kterém bylo možno vysvětlit mnoho aspektů a překonat mnoho podezíráni a předsudků. Přítomnost kněze mezi „obyčejnými“ vězni, dokonce i nekřesťany, byla velice oceňována. Našly se prostředky a cesty jak sloužit mši svatou a rozdělovat katolickým věřícím Eucharistii i svátost smíření. Církev po mnoha letech války sama přiložila ruku k dílu a přispěla k obnově země. Tak se vytvořily nové

vztahy. Semináře jsou plné mladých mužů. To sice stále ještě nestačí, ale znamená to již mnoho. Jelikož katolická církev dělá dnes v zemi všechno otevřeně, nemá už vláda z katolíků strach. Církev se řídí slovem sv. Petra: *Budte připraveni obhájit se před každým, kdo se vás ptá na důvod vaší naděje, ale s jasností a skromností* (1 Petr 3,15).

Tím způsobem se církvi po mnoha letech ve Vietnamu podařilo navázat dialog. Každý rok může Svatý stolec vyslat delegaci, aby hovořil s režimem o vážných problémech, i když diplomatické vztahy nejsou navázány.

Ve Vietnamu žije 80 mil. obyvatel. 80 % neprojektuje žádné náboženství. Katolíků je více než 6 milionů a z nich jsou 80-90 % věřící skutečně praktikující.

Zenit, překlad -lš-

Před deseti roky na jaře 1996 byl svět ještě dalekosáhle v pořádku. Věže ve World Trade Center ještě dominovaly nad Manhattanem, americký prezident měl aféru s jednou praktikantkou, v Německu se Kohlova éra schylovala ke konci, intelektuálové debatovali o tom, zda Francis Fukuyama má se svým tvrzením o konci dějin pravdu a zda kapitalismus skutečně zvítězil nebo socialismus ztratil jen jeden zkušební běh. O jemném rozlišování mezi islámem a islamismem nebylo ani řeči.

Jednostranná tolerance

O deset let později ve všechno jinak. Stejnou zůstala jen rozhodnost neurážet pocity muslimů. Jenže to už nešlo o žáky na berlínské škole a o „pozadí přistěhovalců“, ale o 1,3 miliardy muslimů ve světě, kteří tíhnou chronicky k pocitům uraženosti a k nepředvídatelným reakcím. Jedná se o svobodu projevu, jádro demokracie, a respekt, ohled a toleranci jakožto správný prostředek, jak se chovat ke kulturám, které se na druhé straně chovají bezohledně a nesnášlivě ke všemu, co pokládají za dekadentní, provokativní a méněcenné, od žen v krátkých sukních až po karikatury, kterými se cítí provokovány, aniž by je vůbec viděly.

Spor o dvanáct Mohamedových karikatur, které se loni v září objevily v dánských novinách „Jyllands-Posten“ a vedly k dalekosáhlému pozdvižení u muslimů, byl jen předehrou, jakousi kostýmovou zkouškou pro střety, se kterými musí Evropa v budoucnu počítat, jestliže nepromyslí lépe svou politiku přizpůsobení. Tak jako v třicátých letech bylo v Mnichově obětováno Československo na oltář míru, ale válce se tím přesto nezabránilo, domnívají se Evropané i dnes, že blahosklonnosti, ústupky a vstřícným sebeobětováním mohou milostivěji naladit protivníka, který má raději smrt než

„Kapitulujeme!“

život, a proto se jeví jako nepoprazitelný. To nejlepší, co mohou Evropané z tohoto asymetrického konfliktu výtěžit, je poshovění, vyčkávání, které může trvat

byly až otřesně neškodné. Ostatně trvalo to celé dva týdny, než přišel ke slovu „spontánní“ protest. 14. října protestovalo 3 000 muslimů po páteční modlitbě

deset, dvacet nebo také padesát let. Každý odsouzenec k smrti je rád, když je jeho poprava odložena na neurčito.

Vypočítavý „spontánní“ protest

Pozdvižení kvůli Mohamedovým karikaturám bylo proto tak symptomatičké, protože důvod sám byl nicotný. Samotné kresby

na Radničním náměstí v Kopenhagenu. 11 vyslanců islámských zemí žádalo v dopise dánského ministerského předsedu, aby podnikl „nezbytné kroky“, které by zabránily hanobení islámu. Rasmussen odpověděl, že není jeho úkolem dirigovat novináře, a odmítl pobouřené vyslance přijmout. Na to egyptský ministr zahraničí přiměl Arab-

KŘESŤANÉ V IRÁKU JSOU BEZMOCNÍ PROTI TERORU

V iráckém městě Mossul uřezali teroristé hlavu syrsko-pravoslavnému knězi. Kněz byl unesen 9. října. Ve stejný den byl napaden a zavražděn 55letý duchovní Joseph Fridon Petros v Bagdádu. Tento kněz byl velice oblíbený. Jeho vražda ještě více zvětšuje paniku křesťanů. Tilman Zülch, generální sekretář křesťanského společenství, se domnívá, že kdyby křesťané měli finanční a dopravní možnosti, všichni by Irák opustili. Jak oznámila agentura Asia News, byl v Bassoru ukřižován čtrnáctiletý chlapec. 8. října byla ve svém bytě přepadena mladá dívka a znásilněna před zrakem své rodiny. Jiná dívka byla ve stejný den unesena. Teror proti asyrsko-chaldejským křesťanům neobyčejně zesílil.

INTERNETOVÁ VÁLKA

Vatikán začal na svých internetových stránkách zveřejňovat texty také v arabštině. Tak si mohli muslimové přečíst ve své řeči projev Benedikta XVI. v Řeznu. Islamistům se to zřejmě vůbec nelíbí, protože policie zaznamenala pokusy muslimských hackerů o narušení webových stránek Vatikánu, které ovšem zatím byly neúspěšné. Vatikánský internet spravuje již několik let řeholní sestra Judita Zoebeliová.

skou ligu a Islámskou konferenci (OIC), aby se do záležitosti zapojily. O co jde OIC, to dala navězo již v roce 1990 v „Deklaraci o lidských právech v islámu“: „Všichni mají právo vyjadřovat svobodně své mínění způsobem, který nenarazí na právo šaria.“ Západní státy měly vzít na vědomí, aby své formy svobody projevu upravily podle šaria.

Pak vycestovaly delegace dánských muslimů do muslimského světa, v zavazadlech měly dokumentaci s dvanácti karikaturami z „Jyllands-Posten“, k tomu tři další kresby, které byly o několik rysů ostřejší: prorok jako pedofilní ďábel s prasečím ušima a v sexuálním styku se psem. Odkud takový materiál pocházel a jak se dostal do dokumentace, není dodnes jasné. Někdo musel být nápomocen, aby navodil patřičnou reakci. Listy v arabském světě psaly pohotově, že dánská média představila proroka jako vepře, řeč byla o 120 kresbách s tím, že za vším stojí dánská vláda.

Bouře ve sklenici vody

30. ledna 2006 se sešli ministři zahraničí EU v Bruselu, aby jednali o vzniklé krizi. Někteří byli toho názoru, že Dánsko zmeškalo příležitost konflikt samo urovnat. Lucemburský ministr zahraničí nemluvil jen za svou zemi, když prohlásil, že celá věc je spíše „dánský než evropský problém“. Rakouská ministryně zahraničí šla ještě dále: „Projevy a jednání, která urážlivým způsobem snižují nějaké náboženství, měly by být jasně odsouzeny.“ I USA nechaly svého spojence Dánsko ve štychu. V průběhu několika dnů začal mluvčí ministerstva zahraničí používat přívlastky jako: „nepřijatelné“, urážlivé“ a „pobuřující“. Poselství se dostalo k muslimům.

3. únor byl provolán za „Den hněvu“. Všude, kde muslimové žijí, staly se karikatury tématem při páteční modlitbě. Miliony muslimů, které ani nevěděly,

kde Dánsko leží, demonstrovaly proti urážce proroka, vyprovokovány od imámů, kteří měli k tomu cíli svůj termínový kalendář. V Damašku byla zapáleno vyslanectví Dánska a Norska, v Bejrútu vyhořelo dánské vyslanectví, v Teheránu létaly zápalné bomby na dánské zastupitelství, v Nigérii byly spáleny dánské a norské vlajky, podobně jako v Alžíru.

Kdyby dříve došlo k útoku na vyslanectví, byl by to důvod k vyhlášení války. Nyní se však postižené státy snaží o „deeskalaci“. Oběti se cvičí v pokoře a prosí pachatele o ohleduplnost. Jen dále neprovokovat, blázní by se mohli zlobit.

Spor o karikatury byl ve skutečnosti bouří ve sklenici vody, subjektivně demonstrací moci v souvislosti „boje kultur“, zkouška sil pro vážnější případy. Muslimové dokázali, jak rychle a efektivně dokážou zmobilizovat masy, aby svobodnému Západu ukázaly, že proti islámské ofenzivě není obrany s výjimkou strachu, zbabělosti a starosti o obchodní bilanci. Nyní vědí islamisté, že mají proti sobě jen papírového tygra, jehož ryk je nahraný na pásku.

Západ se dělá sám malým

Ať už byly reakce Západu na muslimské protesty v detailech rozmanité, všem těmto reakcím bylo společné, že vzešly z pocitu bezmocnosti. Kritičtí duchové, kteří se ještě včera domnívali spolu s Marxem, že náboženství je opium lidstva, zjistili pojednou, že je třeba brát ohled na náboženské pocity, zvláště když jsou doprovázeny projevy násilí. Představitelé otevřené společnosti reagovali jako ostrované, které náhle ohrožuje hurikán. Protože nemohou proti síle přírody nic pořádit, zabarikádovávají se v naději, že bouře se přežene a bude klid. Chyba lávky! Co platí při přírodní katastrofě jako jediná správná obrana, při střetu s fundamentalisty vede jen

k tomu, že vystupují ještě rozhodněji, protože nenarážejí na žádný odpor. Zcela oprávněně pokládají muslimští fundamentalisté Západ za slabý, úpadkový a neschopný sebeobranu.

Kdo jako reakce na únosy a useknuté hlavy, na masakry na „nevěřících“, na výbuchy kolektivní hysterie vystupuje s požadavkem dialogu, nedopadne o nic lépe.

„Západ by měl zastavit všechny provokace, které vyvolávají pocity ponížení a pokoření,“ přimlouval se psychoanalytik Horst E. Richter. „Musíme více dbát na islámskou identitu... Pro muslimy je důležité, aby byli uznáni a ctěni jako soukmenovci. To, co islám potřebuje, je partnerství ve stejné výši očí.“

Kde je hranice?

Jak by to mělo vypadat, to však Richter neřekl. Abychom měli oči ve stejné výšce, mají se zřídit v autobusech zvláštní oddíly pro ženy, jako je tomu v Saúdské Arábii? Měl by se snížit věk pro uzavření sňatku u dívek na 12 let, jako je tomu v Íránu? Nebo má za nevěru manželky následovat trest ukamenováním, jak to žádá šaria? Co by měl Západ ještě podniknout, aby projevil úctu ke kulturní identitě islámských zemí?

Diskuse o tom, jakých provokací bychom měli zanechat

MY, aby se ONI necítili dotčeni, vede nutně do oblasti absurdit.

Mohou snad zbožní židé nutit nežidy, aby nejedli vepřové maso? A hrozit sankcemi, když jejich požadavek nebude splněn? Může hinduista v Indii propadnout zuřivosti, protože Holandsko nedbá na posvátnost a nedotknutelnost krav? Kdo chce dát muslimům právo, aby se rozčilovali kvůli tomu, že Dánové nedodržují zákaz, o kterém ani není jasno, zda skutečně existuje? A konečně můžeme dovolit negramotným, aby zpusťovali knihkupectví, protože se knhami cítí poníženi a uraženi? Ve světě, kde se kdekdo může cítit uražený, může pak každý rozhodovat, co pokládá za provokaci, kterou nesnáší.

Strach jako silný pohon

Jak může dále pokračovat zapírání skutečnosti, ukázalo se v jednom německém televizním programu. Ve „Slovu k neděli“ prohlásil B. Müller: „Islám je velkolepé náboženství.“ Minutu nato se na obrazovce objevily hořící vlajky, zapálená a zpusťovaná vyslanectví a dav křičící: „Smrt nevěřícím!“ Odkud se bere ta rozhodnost popírat a nevidět skutečnosti, nebo je představovat tak, aby se pohled na skutečnost zastřel?

Ze strachu. Strach je špatný rádce, ale je to dobrý prostředek pro masovou výchovu: „Potrestej jednoho, a vychováš sto,“ říkával již Mao a pomocí tohoto pravidla vybudoval svou moc.

To není respekt k jiným kulturám, který určuje chování lidí, nýbrž je to ohled na fanatiky, se kterými máme co do činění. Čím divočejší, brutálnější vystupují, tím větší si získávají respekt a slyšení. A je to jedno, zda se jedná o gang ze sousední čtvrti nebo o cizí kulturu. Takové zuřivosti raději jdeme z cesty.

Z Komma 36/2006
přeložil -lš-

Pohled do očiště

Těm, kdo v tebe věří, Pane, život se neodnímá, ale proměňuje.

Co nás napadá, když pomyslíme na ono místo posmrtného očišťování? Především, že duše v očištcí nevýslovně trpí. Žádný jazyk to není schopen vyjádřit slovy. Vidíme z toho, že i malý hřích musí být v Božích očích něco strašného.

Tyto trpící duše jsou však zcela spokojeny. Mimo nebe není spokojenosti, která by se vyrovnala jejich spokojenosti. Chtějí jen to, co chce Bůh. A protože chce, aby se očišťovaly, chtějí to i ony. Nepocítují žádnou nezřízenou náklonnost k sobě samým. Můžeme se od nich učit dokonalé vnitřní vyrovnanosti v jakékoli situaci. Jen tak můžeme překonat ducha nezřízené seblásky.

Očistný proces, který v očištcí prodělávají a který je nutný k jejich posvěcení, měl se podle Božího záměru uskutečnit již zde na zemi. Nyní v očištcí je bolestnější a již bez zásluh. Lépe jeden týden nejpřísnějšího pokání na zemi než jedna hodina utrpení v očištcí.

Duše v očištcí se však radují z toho, že jsou spaseny, že již nemohou zhřešit a že zcela jistě dosáhnou věčného patření na Boha. Můžeme jim připravit dodatečnou radost, když se pilně přičiníme, abychom jim pomohli k dosažení této blaženosti.

-sks-

Výzvy fatimského poselství (79)

ČTVRTÁ ČÁST RŮŽENEC

34.

MODLITBA VZNEŠENÁ A MOCNÁ

Předtím jsme viděli, jak Bůh, který věděl o naší velké potřebě modlit se, ale také o tom, jak různé jsou možnosti a situace života každého z nás, a přitom chtěl všem položit tentýž požadavek, se rozhodl žádat denní modlitbu růžence. Tak se snížil na prostou a společnou úroveň nás všech. Hned při svém zjevení 13. května 1917 Naše Paní žádala: *Modlete se každý den růžencem*; a tuto výzvu obnovovala každý měsíc až do října.

Nuže, máme-li na mysli nálehavost, s jakou nám Bůh prostřednictvím svého poselství ve Fatimě doporučuje modlitbu růžence, a to, co o ní v průběhu roků řeklo magisterium Církve, můžeme si myslet, že růžencem je formule ústní modlitby, která je obecně nevhodnější pro nás všechny, kterou máme mít v nejvyšší účtě a které máme věnovat co největší úsilí, abychom ji nikdy nezanedbali.

Naneštěstí v této době dezorientace nechybí ti, kdo se odvažují hovořit nepřívětivě o modlitbě růžence, když například namítají, že není liturgickou modlitbou. Již před dlouhou dobou jsem se s velkou bolestí dozvěděla o jednom takovém článku. Když se někdo ptal jeho autora, jak se opovážil napsat a publikovat takové nesmysly, odpověděl: Byl jsem donucený to udělat! Nevěděl snad, že na světě neexistuje žádná autorita, která by ho mohla donutit jednat proti jeho svědomí? Je to tajemství lidské slabosti, které v mnohých případech kvůli tomu, aby se zalíbila lidem, nebo pro pozemské zájmy nezáleží na tom, že se vystavuje Božím hněvu a trestům, kterými Bůh

postihuje hřích. Proti tomu, co napsal tento člověk a jiní téhož zaměření, vám říkám, že modlitba růžence je biblická modlitba a že celá je součástí posvátné liturgie.

Modlitbu růžence začínáme slovy: *Deus, in adiutorium meum intende, Domine, ad adiuandum me festina*, neboli: *Bože, shlédni a pomoz, Pane, pospěš mi pomáhat*. Je to prosba, s jakou se obracíme na Boha na počátku různých částí liturgie hodin.

Potom se modlíme: *Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. Sicut erat in principio, et nunc et semper, et in saecula saeculorum. Amen*. Neboli: *Sláva Otci i Synu i Duchu Svatému, jako bylo na počátku i nyní i vždycky, a na věky věků. Amen*. Tuto chválu adresujeme Bohu na počátku každého desátku modlitby růžence a toutéž chválou ukončujeme žalmy v liturgii hodin, a ona je přítomná ve mši svaté, ať v aklamaci na

Evangelium o slavnosti Nejsvětější Trojice, či v poněkud širší formě v posvátném hymnu „Sláva na výsostech Bohu“, započatém andělou v Betlémě.

„Otče náš“, který se modlíme v každém desátku růžence, nás naučil Ježíš Kristus, když ho jeho učedníci prosili, aby je naučil se modlit: *Vy se modlete takto: Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od Zlého* (Mt 6,9–13). Tato modlitba, kterou se obracíme na Boha ve všech desátcích růžence, je biblickou modlitbou a zároveň součástí liturgie: denně se jí modlíme při mši svaté a v liturgii hodin.

Pak následuje modlitba „Zdravas Maria“, kterou opakujeme desetkrát, a tak utváříme de-

sátek svého růžence. Je to biblická modlitba. Začíná slovy, se kterými se archanděl Gabriel obrátil na Pannu Marii, když byl poslán Bohem, aby jí zvěstoval vtělení Slova: *Anděl Gabriel byl poslán Bohem (...) k panně (...) a ta panna se jmenovala Maria. Anděl k ní vešel a řekl: „Buď zdráva, milostiplná! Pán s tebou!“* (Lk 1,26–28). Myslím si, že když Bůh poslal anděla, sám mu vnukl slova, kterými měl pozdravit Marii a oznámit jí z Boží strany tajemství vtělení Slova.

A sv. Alžběta, vedena Duchem Svatým, řekla: „*Požehnaná tys mezi ženami a požehnaný plod života tvého*“ (Lk 1,42).

A tak se zrodila, inspirována Bohem, modlitba Zdravas Maria: *Zdravas, Maria, milostiplná, Pán s tebou! Požehnaná tys mezi ženami a požehnaný plod života tvého Ježíš*.

Ave Maria!

(Pokračování)

Přeložil P. Štěpán M. Filip OP

TELEVIZE NOE

■ Vysílání denně 8.00 - 12.00 a 18.00 - 24.00

■ Denně: 8.00; 18.00; 21.35 - Dnešek v kalendáři

■ 11.45; 18.45 - Pohádka ■ Po-Pá: 11.55; 20.00 - Z pokladů duše

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

Změna programu vyhrazena. Vysvětlivky: d = dokument, k = koncert, f = film

Ne 5. 11.: 8.02; 11.55; 18.02; 20.00 Z pokladů duše 8.05 Rozhlasové městečko 8.35 Na koberečku 8.50 Starobělské Lurdy, Ztracený kostel (d) 9.05 Přání 9.20 Kříž a púlměsí (d) 9.50 Pro Vita Mundi - Setkání s hostem 10.30 Mše svatá z kostela sv. Václava 12.00 Modlitba Anděl Páně z Vatikánu 18.05 Quasimodo - hrbáč z Notre Dame (f) 20.05 Octava dies 20.35 Noemova pošta 22.05 Čteme z křesť. periodik 22.15 Mezi nebem a zemí 22.55 Misijní magazín.

Po 6. 11.: 8.05 Noemova pošta 8.55 Klip 9.00; 22.00 Noční univerzita 10.30 Octava dies 11.00; 18.05 Pro Vita Mundi 11.40 Klip vhodný pro děti 19.30 Hledání (d) 20.05 Mezi nebem a zemí 20.45 Čteme z křesť. periodik 20.55 Hitlerova kariéra (5/5) (d) 21.25 Starobělské Lurdy, Ztracený kostel (d) 21.45 Na koberečku 23.00 Koncert.

Út 7. 11.: 8.05 Rozhlasové městečko 8.35; 19.30 Lumen 2000 (d) 9.00; 18.30 Čteme z křesť. periodik 9.45; 21.30 Přírodní zázraky Evropy - Národní parky Evropy (d) 10.45 Atlas charity (d) 10.55 Poltón klub 18.05 Dětská televize 18.40; 21.20 Klip 20.05 Misijní magazín 21.05 Přání 22.30 Octava dies 23.00 Hledání (d)

St 8. 11.: 8.40; 21.35 Atlas charity (d) 8.50 Dětská televize 9.20 Hitlerova kariéra (5/5) (d) 9.50 Mezi nebem a zemí 10.30; 22.55 Generální audience 18.05; 21.40 Starobělské Lurdy, Ztra-

cený kostel (d) 18.15 Hledání (d) 19.00 Klip 19.20 Noemova pošta 20.05 Poltón klub 21.05 Léta letí k andělům (d) 21.55 Noční univerzita.

Čt 9. 11.: 8.05 Léta letí k andělům (d) 8.30 Dětská televize (d) 9.00 Noční univerzita 10.00 Poltón klub 10.55 Jilovské zlatodoly (d) 11.10 Atlas charity (d) 18.05 Přání 18.15 Rozhlasové městečko 19.30 Hitlerova kariéra (5/5) (d) 20.05 Lumen 2000 (d) 20.35 Pro Vita Mundi 21.15 Octava dies 21.50 Hledání (d) 22.20 Přírodní zázraky Evropy - Národní parky Evropy (d) 23.20 Noemova pošta.

Pá 10. 11.: 8.05; 22.30 Hledání (d) 8.30 Lumen 2000 (d) 9.10; 21.30 Misijní magazín 10.40 Na koberečku 10.55; 21.15 Atlas charity (d) 11.00 Přání 11.15 Hitlerova kariéra (5/5) (d) 18.05 Léta letí k andělům 18.35 Jilovské zlatodoly (d) 19.30 Dětská televize 20.05 Koncert 23.00 Noční univerzita.

So 11. 11.: 8.02; 11.55; 18.02; 20.00 Z dětské duše 8.05 Jilovské zlatodoly (d) 8.50 Čteme z křesť. periodik 9.00 Quasimodo - hrbáč z Notre Dame (f) 10.30 Mezi nebem a zemí 11.10 Atlas charity 11.15 Lumen 2000 18.02 Přání 18.15 Rozhlasové městečko 19.30 Pomoc EU po povodni v Praze (d) 20.05 Přírodní zázraky Evropy - Sopky Evropy (d) 21.10 Na koberečku (d) 21.25 Léta letí k andělům (d) 21.55 Poltón klub 22.50 Noční univerzita.

Ne 12. 11.: 8.02; 11.55; 18.02; 20.00 Z pokladů duše 8.05 Rozhlasové městečko 8.35 Na koberečku 8.50 Jilovské zlatodoly (d) 9.05 Přání 9.20 Léta letí k andělům (d) 9.50 Pro Vita Mundi 10.30 Mše svatá z kostela sv. Václava 12.00 Modlitba Anděl Páně z Vatikánu 18.05 Simba - Lví král (f) 20.05 Octava dies 20.35 Film 22.05 Čteme z křesť. periodik 22.15 Mezi nebem a zemí 22.55 Misijní magazín.

Skautské mše svaté u dominikánů v kostele Neposkvrněného Početí Panny Marie v Olomouci: **úterý 21. 11.** - Blahoslavení plačící; **čtvrtek 21. 12.** - Blahoslavení tišší; **pondělí 15. 1.** - Blahoslavení, kdo lační a žízni po spravedlnosti; **úterý 20. 2.** - Blahoslavení milosrdní; **čtvrtek 22. 3.** - Blahoslavení čistého srdce; **sobota 21. 4.** - skautská pouť na Sv. Kopečku u Olomouce; **pondělí 21. 5.** - Blahoslavení tvůrci pokoje. Začátek vždy v 16.16 hodin. Mše svaté oslavují P. Anotnín Krasucki OP a P. Jiří Kvapil. Informace také na internetové adrese: http://olomouc.op.cz/Skautske_mse.htm.

Institut pro křesťanskou kulturu, Probošství Rytířského řádu křížovníků s červenou hvězdou a Ordo Equestris Vini Europae pořádají **v neděli 12. listopadu 2006 ve Znojmě-Hradišti** u příležitosti svátku zakladatelky Řádu křížovníků s červenou hvězdou slavnost **Světlo na vinici sv. Anežky Přemyslovny**.

Program: 10.00 hod. – modlitba sv. růžence v kostele sv. Hippolyta
 ● 10.30 hod. – mše svatá ke cti sv. Anežky Přemyslovny – oslavuje P. Josef Hudec, O.Cr., probošt na Hradišti. ● Po mši svaté následuje průvod členů Evropských rytířů vína do kostela sv. Hippolyta, kde bude rytířský obřad s přijímáním nových členů. ● Od 14.00 hod. – výstava našich i zahraničních vín spojená s degustací vzorků v kulturním domě na Hradišti. Během odpoledne bude představen projekt „Nárek světa“ na podporu misijní činnosti řádu servitů v Brazílii. Děkujeme všem přátelům za dobrovolný finanční příspěvek na výstavě vín, který bude věnován servitským misionářům na vybavení dětského útulku v Brazílii.

**Charita Svaté rodiny Luhačovice, Hradisko 100, 763 26 Luhačovice
 PRAVIDELNÝ MĚSÍČNÍ PROGRAM LISTOPAD 2006**

Pro širokou veřejnost, seniory a jejich přátele z Luhačovic a okolních obcí! Všechny programy jsou ZDARMA!!!

KDE: v prostorách Domu s pečovatelskou službou STRAHOV, na adrese Holubyho 363, Luhačovice. KDY: PRAVIDELNĚ v dopoledních hodinách od 9.30 do 11.30 hod. ● **8. listopadu 2006** – PhDr. Blanka Petráková: Z historie luhačovických lázní ● **15. listopadu** – ozdobné balení dárků s paní Marcelou Mališkovou ● **22. listopadu** – cesta do Říma – Blahořečení matky Terezie Scrolli, povídání Mgr. Věry Gajdůškové a pana kaplana Mgr. Martina Vévody ● **29. listopadu** – beseda na téma „Co víme o duševním zdraví“ – Mgr. Miron Katuščík.

KDE: v prostorách Denního stacionáře Charity Luhačovice, na adrese Hradisko 100. KDY: PRAVIDELNĚ v dopoledních hodinách od 9.30 do 11.30 hod. ● **6. listopadu** – beseda na téma „Co víme o duševním zdraví“ – Mgr. Miron Katuščík ● **13. listopadu** – ozdobné balení dárků s paní Marcelou Mališkovou ● **14. listopadu** – Den otevřených dveří ve Stacionáři pro seniory ● **20. listopadu** – Sváteční slovo s panem kaplanem Mgr. Martinem Vévodou ● **27. listopadu** – Vytvořte si spolu s námi adventní věnec. S sebou vezměte základ, zahradnický drát, svíce a přizdobu.

Těší se na Vás aktivizační pracovnice Denního stacionáře Zuzana Žajdlíková, mobil 721 749 791, pevná linka 577 132 363. Rádi zodpovíme všechny Vaše případné dotazy!

**DARUJTE SVÉ DCEŘI ČI VNUČCE
 PŘEDPLATNÉ DÍVČÍHO KATOLICKÉHO
 ČASOPISU IN! NA ROK 2007**

Časopis usiluje o nenásilnou formaci v duchu evangelia a vychází s morální podporou Sekce pro mládež České biskupské konference.

Vydavatelství IN, www.in.cz
 Horní nám 12, 466 01 Jablonec n.N.
 Objednávky: telefon: **775 598 604**
 Vychází 11x ročně
 cena pro předplatitele: 28 Kč/kus

„Záračná medailka“ – přívěs na řet., zlato 14kar.: malá (14 mm) – 890 Kč, střední (16 mm) – 1 450 Kč, velká (19 mm) – 2 300 Kč. Zlaté růžencové prsteny – cca 2 300 Kč (podle váhy). Zasiíláme na dobírku + pošt. a bal. do tří týdnů. Objednávky na adrese: L. Novotná, Wolke-rova 48, 779 00 Olomouc, mobil: 721 428 521.

Liturgická čtení

Neděle 5. 11. – 31. neděle v mezidobí

1. čt.: Dt 6,2-6
 Ž 18(17),2-3a.3bc-4.47+51ab
 Odp.: 2 (*Miluji tě, Hospodine, má silo!*)
 2. čt.: Žid 7,23-28
 Ev.: Mk 12,28b-34
Slovo na den: Celým svým srdcem.

Pondělí 6. 11. – ferie

1. čt.: Flp 2,1-4
 Ž 131(130),1.2.3
 Odp.: *Opatruj, Pane, mou duši ve svém pokoji!*
 Ev.: Lk 14,12-14
Slovo na den: Pozvi žebračky.

Úterý 7. 11. – ferie

1. čt.: Flp 2,5-11
 Ž 22(21),26b-27.28-30a.31-32
 Odp.: 26a (*Budu chválit Hospodina ve velkém shromáždění.*)
 Ev.: Lk 14,15-24
Slovo na den: Začali se vymlouvat.

Středa 8. 11. – ferie

1. čt.: Flp 2,12-18
 Ž 27(26),1.4.13-14
 Odp.: 1a (*Hospodin je mé světlo a má spása.*)
 Ev.: Lk 14,25-33
Slovo na den: I sám sebe až na druhé místo.

Čtvrtek 9. 11. – svátek Posvěcení lateránské baziliky

1. čt.: Ez 47,1-2.8-9.12 nebo 1 Kor 3,9c-11.16-17
 Ž 46(45),2-3.5-6.8-9
 Odp.: 5 (*Proudy bystřin jsou k radosti Božímu městu, přesvatému stánku Nejvyššího.*)
 Ev.: Jan 2,13-22
Slovo na den: Horlivost pro tvůj dům mě stravuje.

Pátek 10. 11. – památka sv. Lva Velikého

1. čt.: Flp 3,17-4,1
 Ž 122(121),1-2.4-5
 Odp.: srov. 1 (*Do domu Hospodinova půjdeme s radostí.*)
 Ev.: Lk 16,1-8
Slovo na den: Kolik jsi mému pánovi dlužen?

Sobota 11. 11. – památka sv. Martina

1. čt.: Flp 4,10-19
 Ž 112(111),1-2.5-6.8a+9
 Odp.: 1a (*Blaze muži, který se bojí Hospodina. Nebo: Aleluja.*)
 Ev.: Lk 16,9-15
Slovo na den: Nemůžete sloužit Bohu i mamonu.

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	5. 11.	6. 11.	7. 11.	8. 11.	9. 11.	10. 11.	11. 11.
Antifona	1028	1044	1060	1075	1637	1734	1587
Žalm	783	783	786	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	1029	1045	1061	1076	1638	1734	1723
Antifony	1030	1046	1062	1076	1639	1107	1587
Žalmy	1030	1046	1062	1076	813	1108	813
Kr. čtení a zpěv	1033	1049	1065	1079	1639	1735	1587
Antifona k Zach. kantiku	724	1049	1065	1080	1639	1586	1588
Prosby	1033	1049	1065	1080	1640	1724	1724
Záv. modlitba	724	1050	1065	1080	1640	1586	1588
Modlitba během dne:							
Hymnus	1034	1050	1066	1081	792	1112	1127
Antifony	1035	1051	1066	1081	1097	1113	1128
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1113	1128
Krátké čtení	1037	1054	1069	1084	1641	1115	1130
Záv. modlitba	724	1054	1069	1084	1640	1116	1131
Nešpory:							
Hymnus	1024	1039	1055	1071	1085	1736	1132
Antifony	1025	1040	1056	1071	1086	1118	1133
Žalmy	1025	1040	1057	1072	1087	1118	1133
Kr. čtení a zpěv	1027	1043	1059	1074	1089	1737	1135
Ant. ke kant. P. M.	723	725	1059	1074	1090	1586	725
Prosby	1028	1043	1059	1074	1090	1731	1135
Záv. modlitba	724	724	1060	1075	1090	1586	725
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1238

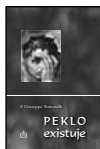
Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je v roce 2006 otevřena také o těchto sobotách v době od 7.30 do 12 hodin:
4. listopadu, 11. listopadu, 2. prosince, 9. prosince, 16. prosince.

NOVINKA

PEKLO EXISTUJE
P. Giuseppe Tomaselli

Zkušený italský exorcista představuje na pozadí biblických textů a učení katolické církve skutečnost existence pekla. Oporu pro své úvahy nachází v pravdivých příbězích, které se v historii lidstva staly a které jsou nezvratným důkazem, že peklo opravdu existuje.

Matice cyrilometodějská s. r. o., brož., A6, 88 stran, 59 Kč

ŽÍZEŇ PO KRÁLOVSTVÍ BOŽÍM
Linus Mundy

Sedmidenní duchovní obnova, v níž najdeme základní informace o životě a duchovní praxi egyptských křesťanů, většinou laiků, kteří žili ve 4. a 5. století po Kr. a jsou všeobecně známi jako pouštní otcové, pouštní starší nebo mystikové pouště. To, co nás mohou naučit, je toto: otevřít Bohu nejhlubší rovinu svého nitra, a to tak, že se otevřeme sami sobě – bez výhrad, zcela.

Paulínky, brož., zúž. A5, 112 stran, 127 Kč

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

RŮŽENEC SVĚTLA
Guy Gilbert

Meditace inspirované Bibli i všedním životem, ve kterých známý francouzský kněz G. Gilbert ilustruje a doplňuje svá zamyšlení nad každým z tajemství růžence světla o příběhy a zkušenosti, jež posbíral při své práci s mladými lidmi.

Karmelitánské nakladatelství, brož., zúž. A5, 104 stran, 109 Kč

POZNÁMKY K OTČENÁŠI
Raissa Maritain

Autorka zkoumá s pokornou a pronikavou pozorností jednotlivé prosby Otčenáše: nejprve ukazuje význam samotných slov a pak se pokouší rozvinout v plné šíři smysl každé prosby. Čerpá přitom z bohaté tradice západních i východních církevních otců a z díla nejvýznamnějších teologů, ale to vše prochází světlem a žářem vlastní vnitřní modlitby.

Krystal OP, s.r.o., brož., 138x180 mm, 80 stran, 95 Kč

Objednávky knih – tel. 587 405 431, fax 585 222 803

Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

D + 1

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci, Cernochova 7 - IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Josef Vlček, PhDr. Lubomír Štula. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého čj. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznámená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://www.maticecm.cz/svetlo>; objednávky týdeníku a knih, inzercie: knihy@maticecm.cz). Registrční značka MK CR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vímohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042137/741 83 83; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, čj. 3335-OPC zo dne 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugasorje aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžadane nezveřejněné příspěvky nevracíme.